

Απόφαση ΕΠΑ 26/2022

Αρ. Φακέλου: 08.13.006.012.001

Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2022

Αυτεπάγγελτη έρευνα εναντίον των Σχολών Εκπαίδευσης Οδηγών που δραστηριοποιούνται στην επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας και/ή του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαγγελματιών Σχολών Οδηγών (ΠΑΣΕΣΟ), του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Σχολών Οδηγών Κύπρου (ΣΙΣΟΚ), της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Ιδιοκτητών και Εκπαιδευτών Οδηγών Μηχανοκίνητων Οχημάτων ή/και άλλων Συνδέσμων Σχολών Εκπαίδευσης Οδηγών που υφίστανται και λειτουργούν εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας, για παράβαση του άρθρου 3(1) του Νόμου και του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ

Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού

κα Λουκία Χριστοδούλου	Πρόεδρος
κ. Ανδρέας Καρύδης	Μέλος
κ. Παναγιώτης Ουστάς	Μέλος
κ. Άριστος Αριστείδου Παλούζας	Μέλος
κ. Πολυνείκης-Παναγιώτης Χαραλαμπίδης	Μέλος

Ημερομηνία απόφασης: 27 Απριλίου 2022

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

ΠΡΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΚΥΠΡΟΥ (ΣΙΣΟΚ)

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 30 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΩΣ ΙΣΧΥΕ ΤΟΤΕ¹

¹ Οι περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμοι του 2008 και 2014.

Λ.Χ.	Α.Κ.	Π.Ο.	Α.Α.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	------	--------	--------

Αντικείμενο της παρούσας απόφασης αποτελεί η κίνηση διαδικασίας εξέτασης από την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού (στο εξής «η Επιτροπή») του ενδεχομένου παράβασης του άρθρου 30(3) του νόμου ως ίσχυε τότε, από τον ΣΙΣΟΚ αναφορικά με την παράλειψη παροχής πληροφοριών ή/και εκ προθέσεως ή εξ αμελείας παροχή ψευδών, ελλιπών, ανακριβών ή παραπλανητικών πληροφοριών στα αιτήματα συλλογής πληροφοριών με ημερομηνίες 29/10/2020 και 26/2/2021 που του είχαν αποσταλεί από την Υπηρεσία της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού.

1. Ιστορικό Διαδικασίας

Στις 20/7/2020, η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού (στο εξής «η Επιτροπή») ενεργώντας στη βάση των διατάξεων του άρθρου 23(2)(α) του περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου, ως ίσχυε ήτοι του βασικού Νόμου αρ. 13(Ι)/2008 ως είχε τροποποιηθεί (στο εξής «ο νόμο ως ίσχυε τότε») ομόφωνα αποφάσισε τη διεξαγωγή αυτεπάγγελτης έρευνας αναφορικά με το ενδεχόμενο παράβασης του άρθρου 3 του Νόμου, καθώς και του άρθρου 101 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής «ΣΛΕΕ»), από τις Σχολές Εκπαίδευσης Οδηγών που δραστηριοποιούνται στην επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας και/ή τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Επαγγελματικών Σχολών Οδηγών (στο εξής ο «ΠΑ.Σε.ΣΟ»), τον Σύνδεσμο Ιδιοκτητών Σχολών Οδηγών Κύπρου (στο εξής ο «ΣΙΣΟΚ»), την Παγκύπρια Ομοσπονδία Ιδιοκτητών και Εκπαιδευτών Οδηγών Μηχανοκίνητων Οχημάτων (στο εξής η «ΠΟΙΕΟ») ή/και άλλους Συνδέσμους Σχολών Εκπαίδευσης Οδηγών, σε σχέση με τις χρεώσεις για απόκτηση άδειας οδήγησης, καθώς και τους όρους παροχής των μαθημάτων οδήγησης. Η Επιτροπή προς τούτο έδωσε οδηγίες στην Υπηρεσία της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού (στο εξής «η Υπηρεσία της Επιτροπής») να διεξάγει δέουσα προκαταρκτική έρευνα της υπόθεσης.

Ακολούθως στις 29/10/2020, η Υπηρεσία της Επιτροπής ενεργώντας στη βάση των οδηγιών της Επιτροπής ημερομηνίας 20/7/2020 για διεξαγωγή προκαταρκτικής έρευνας, απέστειλε δυνάμει του άρθρου 30 του νόμου ως ίσχυε τότε, ξεχωριστά ερωτηματολόγια προς (Α) τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Επαγγελματικών Σχολών Οδηγών (ΠΑ.Σε.ΣΟ), (Β) τον Σύνδεσμο Ιδιοκτητών Σχολών Οδηγών Κύπρου (ΣΙΣΟΚ) και (γ) την Παγκύπρια Ομοσπονδία Ιδιοκτητών και Εκπαιδευτών Οδηγών Μηχανοκίνητων Οχημάτων (ΠΟΙΕΟ) με σκοπό τη συλλογή στοιχείων και πληροφοριών που αφορούν το αντικείμενο της αυτεπάγγελτης έρευνας της Επιτροπής, ενημερώνοντας ταυτόχρονα έκαστο Σύνδεσμο ως προς τις ενδεχόμενες κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς την υποχρέωση τους για παροχή των αιτηθείσων πληροφοριών. Η ταχθείσα σύμφωνα με το άρθρο 30 του νόμου ως ίσχυε τότε, προθεσμία απάντησης έκαστου ερωτηματολογίου της Υπηρεσίας της Επιτροπής είχε οριστεί ως η 20^η Νοεμβρίου 2020.

Στις 16/11/2020, η Επιτροπή ενημερώθηκε ως προς το δικηγόρο που θα εκπροσωπεί τους τρεις Συνδέσμους, ήτοι ΠΑ.Σε.ΣΟ, ΣΙΣΟΚ και ΠΟΙΕΟ για σκοπούς της παρούσας έρευνας με ηλεκτρονικό του μήνυμα.

Επιπρόσθετα, με την υπό αναφορά επιστολή, ο δικηγόρος των Συνδέσμων ΣΙΣΟΚ, ΠΑ.Σε.ΣΟ και ΠΟΙΕΟ ζήτησε όπως του παραχωρηθεί παράταση τριών εβδομάδων για την υποβολή των απαντήσεων των πελατών του στα ερωτηματολόγια της Υπηρεσίας. Ο δικηγόρος των Συνδέσμων ενημερώθηκε αυθημερόν πως το αίτημα του εγκρίθηκε και κλήθηκε όπως αποστείλει τις απαντήσεις των πελατών του μέχρι τις 12/1/2021. Η εν λόγω προθεσμία εξέπνευσε άπρακτη και ως εκ τούτου, στις 14/1/2021 η Υπηρεσία απέστειλε σχετική επιστολή στο δικηγόρο των ΣΙΣΟΚ, ΠΑ.Σε.ΣΟ και ΠΟΙΕΟ, ζητώντας όπως αποσταλούν οι απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο της το αργότερο μέχρι τις 22/1/2021.

Στις 19/1/2021, ο δικηγόρος των ΣΙΣΟΚ, ΠΑ.Σε.ΣΟ και ΠΟΙΕΟ με ηλεκτρονικό του μήνυμα δήλωσε ότι ως αποτέλεσμα των περιοριστικών μέτρων που είχαν αποφασιστεί από την κυβέρνηση (“lockdown”) δεν μπορούσε να συναντηθεί με τους πελάτες του, οι οποίοι είχαν δύναμη Υπουργικού Διατάγματος αναστείλει τις δραστηριότητες τους. Υπό το φως του εν λόγω ηλεκτρονικού μηνύματος, η Υπηρεσία αυθημερόν τον ενημέρωσε πως παραχωρείται στους πελάτες του παράταση στην υποβολή των ζητηθέντων στοιχείων καλώντας τον όπως αποστείλει τις απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο της Υπηρεσίας της Επιτροπής το αργότερο μέχρι τις 8/2/2021. Την ίδια ημέρα, ο δικηγόρος των Συνδέσμων με ηλεκτρονικό του μήνυμα δήλωσε πως: *«Η Παράταση που έχει δοθεί αναλογικά με τα στοιχεία που έχουν ζητηθεί, είναι ανθρωπίνως αδύνατον. Παρακαλώ όπως δοθεί μεγαλύτερη προθεσμία.»*

Κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας της Υπηρεσίας της Επιτροπής με το δικηγόρο των Συνδέσμων ΣΙΣΟΚ, ΠΑ.Σε.ΣΟ και ΠΟΙΕΟ, με ηλεκτρονικό του μήνυμα ημερομηνίας 22/1/2021 εισηγήθηκε όπως η προθεσμία καθοριστεί σε *«3 εβδομάδες μετά τη λήξη του Διατάγματος Αναστολής Εργασιών που αφορά τις Σχολές Οδηγών.»* Η Υπηρεσία της Επιτροπής αυθημερόν ενημέρωσε το δικηγόρο των ΣΙΣΟΚ, ΠΑ.Σε.ΣΟ και ΠΟΙΕΟ πως το αίτημά του γίνεται αποδεκτό, ζητώντας του όπως την ενημερώσει άμα τη λήξη του Υπουργικού Διατάγματος που προνοούσε την αναστολή των εργασιών των Σχολών Οδήγησης για την ημερομηνία επαναλειτουργίας τους.

Το Διάταγμα του Υπουργού Υγείας στη βάση του οποίου αποφασίστηκε η αναστολή εργασιών των Σχολών Οδήγησης, έληξε την 1η Φεβρουαρίου 2021 με την έκδοση νέου Διατάγματος.

Ακολούθως στις 9/2/2021 και αφού δεν είχε αποσταλεί οποιαδήποτε σχετική ενημέρωση από τους υπό διερεύνηση Συνδέσμους ή το δικηγόρο τους, η Υπηρεσία της Επιτροπής

απέστειλε εκ νέου επιστολή στο δικηγόρο των ΣΙΣΟΚ, ΠΑ.Σε.ΣΟ και ΠΟΙΕΟ με την οποία τον πληροφόρησε ότι από την 1^η Φεβρουαρίου 2021 επιτρέπεται η λειτουργία σχολών οδηγών και κλήθηκε εκ νέου να αποστείλει τις απαντήσεις των πελατών του μέχρι τις 22/2/2021, δίδοντας τους δηλαδή προθεσμία 21 ημερών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών τους για απάντηση των αιτημάτων και ερωτημάτων που τους απευθύνθηκαν με την επιστολή ημερομηνίας 29/10/2020.

Στις 22/2/2021, οι ΣΙΣΟΚ, ΠΑ.Σε.ΣΟ και ΠΟΙΕΟ απέστειλαν επιστολή στην Υπηρεσία της Επιτροπής, μέσω του δικηγόρου τους αναφερόμενοι στα ερωτήματα που τους είχαν τεθεί με τις επιστολές ημερομηνίας 29/10/2020, δηλώνοντας ταυτόχρονα «προκαταρκτικές ενστάσεις» σε μερικές ερωτήσεις που υποβλήθηκαν κρίνοντας αυτές ως μη αναλογικές σε σχέση με το εύρος και την έκταση της έρευνας, ενώ αναφορικά με άλλες πληροφορίες που ζητήθηκαν, μεταξύ άλλων, παρέπεμψαν στους οικείους Εφόρους Σωματείων παραλείποντας να αποστείλουν αυτές, αναφέροντας επίσης ότι οι νομοθεσίες και κανονισμοί της Δημοκρατίας είναι δημοσιευμένες και μπορούν συνεπώς να ανευρεθούν από την Υπηρεσία της Επιτροπής. Ταυτόχρονα δήλωσαν πως δεν ήταν αντιληπτό γιατί να πληρώνουν νομικές υπηρεσίες και έμμεσα να χρηματοδοτούν την έρευνα της Επιτροπής.

Ακολούθως στις 23/2/2021, ο δικηγόρος των ΣΙΣΟΚ, ΠΑ.Σε.ΣΟ και ΠΟΙΕΟ ενεργώντας εκ μέρους των πελατών του ανέφερε πως υπέβαλε στην Επιτροπή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων παράπονο εναντίον της Επιτροπής αναφορικά με το αίτημα της Υπηρεσίας της Υπηρεσίας να αποσταλεί κατάλογος των μελών του Συνδέσμου με τα στοιχεία επικοινωνίας τους, τις επαρχίες που δραστηριοποιείται έκαστο μέλος, και την περίοδο έναρξης εργασιών και ένταξης /εγγραφής τους στο Σύνδεσμο.

Στη συνέχεια με ηλεκτρονικό του μήνυμα ημερομηνίας 24/2/2021, ο δικηγόρος των Συνδέσμων ΣΙΣΟΚ, ΠΑ.Σε.ΣΟ και ΠΟΙΕΟ δήλωσε τα εξής: «Έχω ενημερωθεί τηλεφωνικά 24/2/21 από την Επίτροπο προστασίας προσωπικών δεδομένων πως δεν δύναται να διεξαγάγει έρευνα χωρίς να έχει όλα τα στοιχεία ενώπιον της ήτοι δηλαδή ερωτηματολόγιο, απάντηση 22/2/21 και την θέση της επιτροπής στην ένσταση που έχουν θέσει τα Σωματεία την 22/2/21. Παρακαλώ όπως την θέση της επιτροπής.»

Στις 26/02/2021, η Υπηρεσία της Επιτροπής απέστειλε επιστολές στους ΣΙΣΟΚ, ΠΑ.Σε.ΣΟ και ΠΟΙΕΟ, αναφέροντας ότι στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνάς της, απέστειλε δυνάμει του άρθρου 30 του νόμου ως ίσχυε τότε, αίτημα συλλογής πληροφοριών υπό τη μορφή ερωτηματολογίου όπου καταγράφεται η αιτιολογία του αιτήματος συλλογής πληροφοριών, καθώς και η νομική βάση στην οποία στηρίζεται το εν λόγω αίτημα και κάλεσε αυτούς να απαντήσουν στα ερωτήματα τα οποία δεν είχαν απαντηθεί ή είχαν

απαντηθεί ελλιπώς, με σαφήνεια και πληρότητα προσκομίζοντας όλα τα απαραίτητα στοιχεία και έγγραφα άμεσα και σε κάθε περίπτωση, όχι αργότερα από τις 8/3/2021.

Την ίδια ημέρα, η Υπηρεσία απέστειλε επιστολές στην Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού και στην Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας, ζητώντας όπως αναφορικά με το Σωματεία ΣΙΣΟΚ, ΠΑ.Σε.ΣΟ και ΠΟΙΕΟ:

Α. Ενημερώσουν κατά πόσο συνεχίζουν να συμπεριλαμβάνονται στον κατάλογο εγγεγραμμένων Σωματείων του Εφόρου και αποστέλουν σχετικά έγγραφα, όπως επιστολή /αίτημα εγγραφής στο Μητρώο Σωματείων, επιστολή και αίτημα επικαιροποίησης στοιχείων, επιστολή έγκρισης ή απόρριψης της αίτησης από τον Έφορο.

Β. Αποστέλουν αντίγραφο του Καταστατικού εγγράφων του Σωματείου, καθώς και των τροποποιήσεων αυτού.

Γ. Αποστέλουν αντίγραφο πιστοποιητικού των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Σωματείου καθώς και όλων των Μελών αυτού από την ημερομηνία εγγραφής του μέχρι και σήμερα.

Επίσης την ίδια ημέρα, ο δικηγόρος των ΣΙΣΟΚ, ΠΑ.Σε.ΣΟ και ΠΟΙΕΟ ζήτησε με ηλεκτρονικό του μήνυμα ημερομηνίας 26/2/2021 να ενημερωθεί κατά πόσο έχει συγκατάθεση να αποστείλει όλες τις πληροφορίες στην Επίτροπο Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.

Την 1/03/2021, απέστειλε ηλεκτρονικό μήνυμα στο οποίο ανέφερε ότι: «Από περαιτέρω έρευνα του περιεχομένου των επιστολών και καθότι αυτή η έρευνα έχει δημιουργήσει την υποψία των συνδέσμων (από επεξεργασία των ερωτήσεων) πως η έρευνα της Επιτροπής δεν είναι πραγματικά ειλικρινής και/ή αυτεπάγγελτη αλλά κατόπιν υποβολής συγκεκριμένου παραπόνου παρακαλώ όπως έχω συγκατάθεση να ενημερώσω και να αποστείλω το περιεχόμενο των επιστολών στην κατοχή μου στον OLAF.»

Στις 2/3/2021, η Υπηρεσία της Επιτροπής κατόπιν οδηγιών της Επιτροπής ενημέρωσε τον δικηγόρο των ΣΙΣΟΚ, ΠΑ.Σε.ΣΟ και ΠΟΙΕΟ, ότι η Επιτροπή σε συνεδρία της ημερομηνίας 2/3/2021, αποφάσισε ότι ουδεμία συγκατάθεση δίδει/δύναται να δώσει για αποστολή των επιστολών που έχει απευθύνει η Υπηρεσία στους ΠΑΣΕΣΟ, ΣΙΣΟΚ και ΠΟΙΕΟ, σε οποιαδήποτε Αρχή, Φορέα ή/και Οργανισμό.

Την ίδια ημέρα, ο δικηγόρος των ΣΙΣΟΚ, ΠΑ.Σε.ΣΟ και ΠΟΙΕΟ απάντησε: «Έχω λάβει τις επιστολές σας όπου το λιγότερο που μπορώ να πω είναι πως αποφεύγετε διπλωματικά να μου δώσετε συγκατάθεσή να γνωστοποιήσω την αλληλογραφία μας με τα αρμόδια όργανα, παρακαλώ όπως έχω σαφή απάντηση για συγκατάθεση ως έχουν αιτηθεί τα σωματεία.»

Στις 9/3/2021, η Υπηρεσία της Επιτροπής κατόπιν οδηγιών ενημέρωσε τον δικηγόρο των ΣΙΣΟΚ, ΠΑ.Σε.ΣΟ και ΠΟΙΕΟ, ότι η Επιτροπή σε συνεδρία της ημερομηνίας 8/3/2021 επανέλαβε ότι ουδεμία συγκατάθεση δίδει/δύναται να δώσει για αποστολή των επιστολών που έχει απευθύνει η Υπηρεσία στους ΠΑΣΕΣΟ, ΣΙΣΟΚ και ΠΟΙΕΟ, σε οποιαδήποτε Αρχή, Φορέα, ή/και Οργανισμό, ως αυτές απορρέουν από το άρθρο 23 του Νόμου.

Στις 9/3/2021, η Υπηρεσία της Επιτροπής απέστειλε υπενθυμική επιστολή στον δικηγόρο των ΣΙΣΟΚ, ΠΑ.Σε.ΣΟ και ΠΟΙΕΟ ότι η προθεσμία για απάντηση του ερωτηματολογίου που στάλθηκε στους πελάτες του ημερομηνίας 26/2/2021, έληξε στις 8/3/2021 και κάλεσε εκ νέου του τρεις Συνδέσμους να αποστείλουν τις απαντήσεις τους ως τις 11/03/2021.

Μέχρι την 29/3/2021 δεν είχε αποσταλεί οποιαδήποτε απαντητική επιστολή από τους Συνδέσμους ΣΙΣΟΚ, ΠΑ.Σε.ΣΟ και ΠΟΙΕΟ και συνεπώς, δεν αποστάληκαν οι απαντήσεις στα ερωτήματα που τους είχαν απευθυνθεί.

Στις 24/3/2021, η Υπηρεσία, υπέβαλε στην Επιτροπή ενημερωτικό σημείωμα.

Η Επιτροπή, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29/3/2021, αφού έλαβε υπόψη της το περιεχόμενο του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης και το Σημείωμα της Υπηρεσίας ημερομηνίας 24/3/2021 ομόφωνα κατέληξε ότι πιθανολογείται εκ πρώτης όψεως παράβαση του άρθρου 30(3) του νόμου ως ίσχυε τότε, από μέρους του ΣΙΣΟΚ αναφορικά με την παράλειψη παροχής πληροφοριών ή/και εκ προθέσεως ή εξ αμελείας παροχή ψευδών, ελλιπών, ανακριβών ή παραπλανητικών πληροφοριών στα αιτήματα συλλογής πληροφοριών με ημερομηνίες 29/10/2020 και 26/2/2021.

Στις 9/4/2021, παραλήφθηκε από την Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού επιστολή ημερομηνίας 09/3/2021, με την οποία απέστειλε τις απαντήσεις στα ερωτήματα που της είχαν τεθεί από την Υπηρεσία της Επιτροπής με σχετική επιστολή ημερομηνίας 26/2/2021.

Η Επιτροπή, στη συνεδρία της ημερομηνίας 12/5/2021 κατήρτισε το κείμενο της Έκθεσης Αιτιάσεων, αποφασίζοντας παράλληλα την κοινοποίηση του και ειδοποίηση του ΣΙΣΟΚ.

Στις 17/6/2021 αποστάληκε δια χειρός στο νομικό σύμβουλο του ΣΙΣΟΚ η Έκθεση Αιτιάσεων της Επιτροπής.

Στις 8/7/2021 ο ΣΙΣΟΚ απέστειλε στην Επιτροπή τις γραπτές του παρατηρήσεις επί της Έκθεσης Αιτιάσεων της.

Στις 9/7/2021 πραγματοποιήθηκε προφορική διαδικασία εξέτασης των εκ πρώτης όψεως πιθανολογούμενων παραβάσεων του άρθρου 30 του νόμου ως ίσχυε τότε από μέρους του ΣΙΣΟΚ κατά την οποία παρουσιάστηκε χωρίς νομικό εκπρόσωπο. Με την ολοκλήρωση της

προφορικής διαδικασίας η Επιτροπή έθεσε ως προθεσμία υποβολής πρόσθετων στοιχείων και εγγράφων τις 30/7/2021. Κατά την ολοκλήρωση της προφορικής διαδικασίας η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη τα όσα αναφέρθηκαν, και για σκοπούς διασφάλισης των πλήρων δικαιωμάτων του Συνδέσμου στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, έδωσε οδηγίες να αποσταλεί εκ νέου άμεσα στους Συνδέσμους αριθμός εγγράφων, συμπεριλαμβανομένης της Έκθεσης Αιτιάσεων και επιστολών που είχαν ανταλλαχθεί, υπενθυμίζοντας παράλληλα για την προθεσμία ημερομηνίας 30/7/2021 και ζητώντας την αποστολή των στοιχείων επικοινωνίας τους. Η Επιτροπή κατά τη συνεδρία της ημερομηνίας 21/7/2021, επεσήμανε ότι αναμένεται ότι θα αποσταλούν τα σχετικά στοιχεία και πληροφορίες εντός της προθεσμίας που έχει τεθεί, ήτοι έως τις 30/7/2021.

Στις 28/7/2021 ο ΣΙΣΟΚ απέστειλε στην Επιτροπή τις συμπληρωματικές του θέσεις αναφορικά με τις εκ πρώτης όψεως παραβάσεις που καταγράφονται στην Έκθεση Αιτιάσεων.

Την 1/9/2021, η Επιτροπή σημείωσε το περιεχόμενο των θέσεων του ΣΙΣΟΚ, αντάλλαξε απόψεις και ανέλαβε τη συζήτηση του θέματος.

Στις 6/9/2021 η Επιτροπή ομόφωνα αποφάσισε πως στοιχειοθετείται παράβαση του άρθρου 30(3) του νόμου ως ίσχυε τότε από μέρους του ΣΙΣΟΚ ως αποτέλεσμα της εκ προθέσεως ή εξ αμελείας παροχής ελλιπών ή ανακριβών ή ψευδών πληροφοριών στο πλαίσιο απάντησης του στο αίτημα συλλογής πληροφοριών (επιστολές με ημερομηνίες 29/10/2020 και 26/2/2021) που του είχε σταλεί δυνάμει του άρθρου 30 του νόμου ως ίσχυε τότε. Ταυτόχρονα η Επιτροπή αποφάσισε να αποσταλεί επιστολή στον ΣΙΣΟΚ, δυνάμει του άρθρου 42 του νόμου ως ίσχυε τότε, με την οποία να καταγράφονται οι λόγοι για τους οποίους προτίθεται να του επιβληθεί διοικητικό πρόστιμο.

Η Επιτροπή σημειώνει πως στις 17/11/2021 ενεργώντας δυνάμει του άρθρου 42 του νόμου ως ίσχυε τότε, απέστειλε στον ΣΙΣΟΚ, επιστολή με την οποία τον ενημέρωσε για την απόφαση ημερομηνίας 6/9/2021 και την πρόθεσή της του επιβάλει διοικητικό πρόστιμο, καθότι παραβίασε το άρθρο 30(3) του νόμου ως ίσχυε τότε, παρέχοντας ελλιπείς ή ανακριβείς και ψευδείς πληροφορίες στο πλαίσιο απάντησής του στο αίτημα συλλογής πληροφοριών (επιστολές με ημερομηνίες 29/10/2020 και 26/2/2021) που του είχε σταλεί δυνάμει του άρθρου 30 του νόμου ως ίσχυε τότε. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή, τον κάλεσε όπως υποβάλει τις γραπτές του παραστάσεις επί του ύψους του προστίμου εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία λήψης της υπό αναφορά επιστολής.

Παράλληλα η Επιτροπή τον κάλεσε να αποστείλει εντός της προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών τις εξελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του για το 2020 και σε περίπτωση που

αυτές δεν έχουν ετοιμαστεί να αποστείλει τις μη εξελεγμένες οικονομικές καταστάσεις για το 2020. Η Επιτροπή τον ενημέρωσε πως σε περίπτωση μη ύπαρξης εξελεγμένων ή μη εξελεγμένων οικονομικών καταστάσεων για το 2020, να αποστείλει τους λογαριασμούς προς τη διοίκηση για το 2020 (management accounts) και σε περίπτωση μη ύπαρξης εξελεγμένων ή μη εξελεγμένων οικονομικών καταστάσεων ή management accounts για το 2020, να αποστείλει τον κύκλο εργασιών του για το έτος 2020, επιβεβαιωμένο από εγκεκριμένο λογιστή.

Στην υπό αναφορά επιστολή, η Επιτροπή τόνισε πως σε περίπτωση παράλειψης υποβολής γραπτών παραστάσεων εντός της ταχθείσας προθεσμίας, θα προχωρήσει με την έκδοση της απόφασής της και ότι το πλήρες αιτιολογημένο κείμενο της απόφασής της θα της αποσταλεί σε μεταγενέστερο στάδιο και αφού πρώτα ολοκληρωθεί η διαδικασία επιβολής προστίμου, ως διαλαμβάνεται στο προαναφερθέν άρθρο 42(2) του νόμου ως ίσχυε τότε.

Ο ΣΙΣΟΚ παρέλαβε την υπό αναφορά επιστολή της Επιτροπής κατά ή περί τις 18/11/2021.

Ο ΣΙΣΟΚ δεν ανταποκρίθηκε στην επιστολή της Επιτροπής και δεν απέστειλε αντίγραφο των οικονομικών καταστάσεων του.

Η Επιτροπή σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11/1/2022 αποφάσισε όπως καλέσει εκ νέου τον ΣΙΣΟΚ να αποστείλει τις εξελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του για το έτος 2020 εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία αποστολής της σχετικής επιστολής προς αυτούς. Στις 13/1/2022, η Υπηρεσία κατόπιν των οδηγιών της Επιτροπής, απέστειλε στον ΣΙΣΟΚ επιστολή με την οποία τον ενημέρωσε σχετικά και του ζήτησε να υποβάλει τα υποδειχθέντα στοιχεία εντός δεκαπέντε (15) ημερών.

Στις 15/2/2022, ο ΣΙΣΟΚ απέστειλε στην Επιτροπή αντίγραφα των οικονομικών του καταστάσεων για τα έτη που έληξαν στις 31/12/2018, 31/12/2019 και 31/12/2020.

2. ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 30(3) ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ 2008 ΚΑΙ 2014²

2.1. Εμπλεκόμενο Μέρος

Ο Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Σχολών Οδηγών Κύπρου (ΣΙΣΟΚ) συνιστά Σωματείο το οποίο κατά ή περί την περίοδο που αποφασίστηκε από την Επιτροπή η αυτεπάγγελτη έρευνα της συμπεριλαμβανόταν στον Κατάλογο Εγγεγραμμένων Σωματείων με αριθμό 832. Σύμφωνα με το Καταστατικό του Συνδέσμου ως αυτό κοινοποιήθηκε από την Επαρχιακή Διοίκηση

² Ο Νόμος αντικαταστάθηκε με τον περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμο του 2002 (Νόμος αρ. 13(I)/2022) Βλ. επίσης τα άρθρα 72(3) και 23(δ) του περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου του 2022 Ν. 13(I)/2022.

Λεμεσού (επιστολή ημερομηνίας 9/3/2021) Μέλη του Συνδέσμου γίνονται όλοι οι ιδιοκτήτες σχολών οδηγών και πρόσωπα που ασκούν το επάγγελμα του εκπαιδευτή οδηγών.

2.2 Εκ Πρώτης όψεως πιθανολογούμενες παραβάσεις του άρθρου 30(3) του νόμου ως ίσχυε τότε από μέρους του ΣΙΣΟΚ

Η Επιτροπή κατά τη συνεδρία της ημερομηνίας 12/5/2021 στη βάση όλων των ενώπιον της στοιχείων και δεδομένων είχε καταλήξει στις κάτωθι εκ πρώτης όψεως πιθανολογούμενες παραβάσεις του άρθρου 30(3) του Νόμου οι οποίες καταγράφονται στην Έκθεση Αιτιάσεων που είχε κοινοποιηθεί στον ΣΙΣΟΚ

(Α) Παράλειψη παροχής πληροφοριών ή/και εκ προθέσεως ή εξ αμελείας παροχή ελλιπών ή ανακριβών πληροφοριών από μέρους του ΣΙΣΟΚ αναφορικά με τα Καταστατικά Έγγραφα, τη νομική μορφή, το έτος, το σκοπό ίδρυσης και τα στοιχεία επικοινωνίας των Μελών των Διοικητικού Συμβουλίου του ΣΙΣΟΚ

(Β) Παράλειψη παροχής πληροφοριών ή/και εκ προθέσεως ή εξ αμελείας παροχή ψευδών, ελλιπών, ανακριβών ή παραπλανητικών πληροφοριών από μέρους του ΣΙΣΟΚ αναφορικά με τον τρόπο λειτουργίας του Σωματίου του ΣΙΣΟΚ τη φύση των δραστηριοτήτων του, καθώς και την πηγή εισοδημάτων του

(Γ) Παράλειψη από μέρους του ΣΙΣΟΚ να παρέχει κατάλογο των μελών του ΣΙΣΟΚ για τα έτη 2008-2020 με τα στοιχεία επικοινωνίας τους και τις επαρχίες που έκαστο μέλος εδρεύει και την περίοδο έναρξης εργασιών και έναρξης/εγγραφής στο Σύνδεσμο

(Δ) Παράλειψη παροχής πληροφοριών ή/και εκ προθέσεως ή εξ αμελείας παροχή ελλιπών, ανακριβών ή παραπλανητικών πληροφοριών από μέρους του ΣΙΣΟΚ αναφορικά με ερώτημα για το γεωγραφικό περιορισμό στην δραστηριότητα των εκπαιδευτών οδήγησης και/ή των σχολών οδηγών

(Ε) Παράλειψη παροχής πληροφοριών ή/και εκ προθέσεως ή εξ αμελείας παροχή ψευδών, ελλιπών, ανακριβών ή παραπλανητικών πληροφοριών από μέρους του ΣΙΣΟΚ αναφορικά με την συχνότητα των συνεδριάσεων και των συνελεύσεων του Σωματίου, προσκόμιση των ημερήσιων διατάξεων των τακτικών και εκτάκτων Συνελεύσεων αυτού, τα πρακτικά των συνεδριάσεων του την περίοδο 2008 έως 20/7/2020 και τη συνεργασία με τους ΠΑ.ΣΕ.ΣΟ και ΠΟΙΕΟ

(ΣΤ) Παράλειψη παροχής πληροφοριών ή/και εκ προθέσεως ή εξ αμελείας παροχή ψευδών, ελλιπών, ανακριβών ή παραπλανητικών πληροφοριών από μέρους του ΣΙΣΟΚ αναφορικά με ενημερώσεις, ανακοινώσεις και αλληλογραφία του ΣΙΣΟΚ σε σχέση με τιμές μαθημάτων, χρεώσεις παρουσίασης στην εξέταση και /ή όρους παροχής των μαθημάτων οδήγησης από το 2008 μέχρι 20/07/2020

(Ζ) Παράλειψη παροχής πληροφοριών από μέρος του ΣΙΣΟΚ αναφορικά με το νομικό πλαίσιο λειτουργίας των Σχολών Οδηγών

(Η) Παράλειψη παροχής πληροφοριών από μέρος του ΣΙΣΟΚ αναφορικά με την θέση του ΣΙΣΟΚ για τον ελάχιστο αριθμό μαθημάτων τα οποία θα πρέπει να παρακαθήσει ο μαθητευόμενος

(Θ) Παράλειψη παροχής πληροφοριών ή/και εκ προθέσεως ή εξ αμελείας παροχή ανακριβών ή παραπλανητικών πληροφοριών από μέρος του ΣΙΣΟΚ αναφορικά με τις χρεώσεις στις οποίες υπόκειται ένας εκπαιδευόμενος για σκοπούς απόκτησης άδειας οδήγησης, καθώς και την βάση της νομικής υποχρεωτικής ασφάλισης του εξεταστή και την προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων

2.3. ΘΕΣΕΙΣ του ΣΙΣΟΚ αναφορικά με τις εκ πρώτης όψεως πιθανολογούμενες παραβάσεις του άρθρου 30(3) του νόμου ως ίσχυε τότε

Ο ΣΙΣΟΚ, με τις γραπτές του παραστάσεις ημερομηνίας 8/7/2021, ανέφερε τα ακόλουθα:

«Θα θέλαμε να σας εκφράσουμε το σεβασμό, την εκτίμηση και την εμπιστοσύνη που έχουμε προς την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού η οποία είναι μια ανεξάρτητη αρχή της Δημοκρατίας με σκοπό την διασφάλιση ενός υγιούς ανταγωνισμού στην κυπριακή αγορά.

Είμαστε στην διάθεση σας να σας παρέχουμε οποιαδήποτε πληροφορία και στοιχεία που μπορούν να βοηθήσουν στην έρευνα που διεξάγετε.»

Επίσης, κατά την ενώπιον της Επιτροπής προφορική διαδικασία ημερομηνίας 9/7/2021, ο ΣΙΣΟΚ εξήγησε στην Επιτροπή ότι δεν γνώριζε κανείς προσωπικά τον δικηγόρο και ότι δεν ήξεραν πως δεν απέστειλε στοιχεία. Διευκρίνισε ότι δεν αντιπροσωπεύονται πλέον από τον δικηγόρο. Συγκεκριμένα αναφέρθηκε:

«...πήραμε την επιστολή η οποία αναφερόταν του περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμοι του 2008 και 2014. Εμείς σαν απλοί εκπαιδευτές δεν κατέχουμε τούτο το θέμα και μας εισηγήθηκαν ένα δικηγόρο ο οποίος όπως μας είπαν είναι καλός για να αναλάβει να εξηγηθεί καλύτερα με εσάς για να έχει και καλύτερη ανταπόκριση. Διότι εμείς δεν θα μπορούσαμε να σας βοηθήσουμε περί νομοθεσίες κ.λ.π. Όπως φάνηκε μετέπειτα κάτι δεν πήγε καλά, διότι εμάς οι θέσεις μας ήταν να σας πούμε ότι χρειάζεστε με απλές ερωτήσεις που θα μας πείτε να σας δώσουμε απλές απαντήσεις, δεν έχουμε κάτι να κρύψουμε ή φοβόμαστε κάτι.

Στο τέλος δεν ξέρω που περιπλέχθηκε το θέμα με μια επιστολή που έστειλε ή δεν έστειλε τα στοιχεία από ότι καταλάβαμε εκείνα που χρειάζοσασταν εσείς για να κάνετε τη σωστή σας έρευνα. Με αποτέλεσμα εμείς να απολογούμαστε εκ μέρους του, δεν ξέρω πως να το πω,

είμαστε εδώ να απαντήσουμε εκείνα που έπρεπε να απαντήσουμε από προηγουμένως. Οπότεν εμείς είμαστε στη διάθεση σας, σεβόμαστε την Επιτροπή, αν βγήκε αυτό το λάθος μήνυμα προς τα έξω και σας έχουμε εμπιστοσύνη. Ότι θέλετε είμαστε εδώ παρόν να σας το αναφέρουμε με ειλικρίνεια. Δεν έχουμε κάτι να κρύψουμε πραγματικά.»

2.4. Πραγματικά περιστατικά που αφορούν τις παραβάσεις του άρθρου 30(3) του νόμου ως ίσχυε τότε από μέρους του ΣΙΣΟΚ

(Α) Παράλειψη παροχής πληροφοριών ή/και εκ προθέσεως ή εξ αμελείας παροχή ελλιπών ή ανακριβών πληροφοριών από μέρους του ΣΙΣΟΚ αναφορικά με τα Καταστατικά Έγγραφα, τη νομική μορφή, το έτος, το σκοπό ίδρυσης και τα στοιχεία επικοινωνίας των Μελών των Διοικητικού Συμβουλίου του ΣΙΣΟΚ

Στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας δυνάμει του άρθρου 30 του Νόμου, η Υπηρεσία της Επιτροπής ενεργώντας στη βάση των οδηγιών της Επιτροπής, ζήτησε με το ερωτηματολόγιο ημερομηνίας 29/10/2020 να προσκομιστούν τα Καταστατικά έγγραφα του ΣΙΣΟΚ και να δοθούν πληροφορίες για: *«τη νομική μορφή, το έτος σύστασης και το σκοπό δημιουργίας του Συνδέσμου /Σωματείου σας καθώς και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου με τα στοιχεία επικοινωνίας τους.»*

Στις 22/2/2021, ο ΣΙΣΟΚ σε απάντηση του πιο πάνω ερωτήματος μέσω του δικηγόρου του δήλωσε τα ακόλουθα: *«Είναι όλα Σωματεία ΠΑΣΕΣΟ 2/1989, ΣΙΣΟΚ 9/1988, ΠΟΙΕΟ 9/2007 οι σκοποί εκάστου Σωματείο είναι καταγεγραμμένοι στα καταστατικά τους που είναι δεόντως καταχωρημένα στους Εφόρους της έδρας τους. Για τα μέλη παρακαλώ όπως αποταθείτε στους οικείους Εφόρους (με πληρωμή των νενομισμένων τελών) καθότι δεν βλέπω τον λόγο υποβολής χρέωσης στους συνδέσμους που καλείται έμμεσα να χρηματοδοτήσουν την έρευνα σας. Δέστε ΚΔΠ 309/2020 (Κανονισμοί Σωματείων και Ιδρυμάτων). Επίσης υπάρχει ένσταση αναλογικότητας η αξίωση γνώσης των ατόμων με τα στοιχεία τους στα πλαίσια των ερευνών σας ήτοι Ανταγωνισμού στο Επάγγελμα των Σχολών Οδηγών δεν βλέπω πως μπορεί με οποιοδήποτε τρόπο να βοηθήσει.»*

Στα Καταστατικά των Σωματείων σύμφωνα με τον περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για άλλα Συναφή Θέματα Νόμο του 2017 (αρ. 104(Ι)/2017) καταγράφεται ο σκοπός η επωνυμία, τα μέλη και η έδρα του σωματείου, καθώς και οι όροι εισδοχής, αποχώρησης και αποβολής των μελών του, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις αυτών, οι οικονομικοί πόροι του σωματείου, τα όργανα της διοίκησης του σωματείου, η διαδικασία εκλογής των αιρετών μελών του διοικητικού συμβουλίου αυτού, όπου αυτό προβλέπεται από το καταστατικό, τη διάρκεια της θητείας τους, οι όροι καταρτισμού, λειτουργίας, συχνότητας σύγκλησης και παύσης των οργάνων της διοίκησης, και οι όροι σύμφωνα με τους οποίους συγκαλείται,

συνεδριάζει και αποφασίζει η συνέλευση των μελών. Επίσης, στο Καταστατικό των Σωματείων προβλέπεται η έκταση της εξουσίας του ασκούντος τη διοίκηση του σωματείου οργάνου.

Δεδομένου του αντικειμένου της παρούσας έρευνας, που αφορά στο σκοπό ίδρυσης του ΣΙΣΟΚ, στη δράση τόσο του ΣΙΣΟΚ, όσο και των Μελών του και τα Καταστατικά αυτού, η Επιτροπή κρίνει πως τα ζητηθέντα στοιχεία και πληροφορίες συνιστούν απαραίτητως αναγκαία πληροφόρηση για τη διεξαγωγή της παρούσας προκαταρκτικής έρευνας από την Υπηρεσία της Επιτροπής.

Επί τούτου, η Επιτροπή παρατηρεί πως δεν ζητήθηκε η προσκόμιση του αυθεντικού Καταστατικού των υπό αναφορά σωματείων, παρά μόνο αντίγραφο αυτού που κατατέθηκε στον Έφορο Σωματείων, το οποίο εύλογα αναμένεται ότι φυλάσσεται στο αρχείο των ίδιων των Σωματείων εφόσον αυτό ρυθμίζει τη λειτουργία τους, είναι στην κατοχή τους και εύκολα προσβάσιμο σε αυτούς. Ως εκ τούτου, η προσκόμιση αυτού με την αιτιολογία ότι επιβαρύνει οικονομικά τα Σωματεία εκ πρώτης όψεως δεν είχε γίνει δεκτό ότι αποτελεί δικαιολογία για τη μη προσκόμιση όλων των σχετικών εγγράφων. Σε κάθε περίπτωση εάν πρόκειται περί ογκωδέστατου εγγράφου όπως υποστηρίζει ο δικηγόρος του ΣΙΣΟΚ και δεν επιθυμεί την εκτύπωση αυτού, θα μπορούσε να δοθεί σε ψηφιακή μορφή. Εξάλλου, όπως φαίνεται από το φάκελο της υπόθεσης οι ίδιες οι απαντήσεις του Συνδέσμου αποστάθηκαν με σχετικό ηλεκτρονικό μήνυμα.

Από τα στοιχεία που έχουν συλλεχθεί από την Επαρχιακή Διοίκηση (επιστολή ΕΠΔΛ ημερομηνίας 9/3/2021), διαπιστώνεται πως είχε κατατεθεί από τον ΣΙΣΟΚ επικαιροποιημένο καταστατικό, το οποίο είχε αναγνωστεί στη Γενική Συνέλευση του Σωματείου στις 14/1/2020 και εγκρίθηκε. Συνεπώς, ο ΣΙΣΟΚ είχε στην κατοχή του το Καταστατικό του, αλλά παρέλειψε ή/και αρνήθηκε να αποστείλει αυτό στην Υπηρεσία της Επιτροπής και ούτε έδωσε πληροφόρηση και/ή περιγραφή αναφορικά με το σκοπό ίδρυσης του Συνδέσμου.

Η Επιτροπή, παρατηρεί πως παρά την επιστολή που στάληκε στο δικηγόρο του ΣΙΣΟΚ στις 26/2/2021 με την οποία του επισημάνθηκε πως θα πρέπει να αποσταλούν τα ζητηθέντα στοιχεία και πληροφορίες, παρά ταύτα και ενώ η ταχθείσα προθεσμία απάντησης εξέπνευσε ο ΣΙΣΟΚ δεν προσκόμισε αυτά.

Η Επιτροπή εκ πρώτης όψεως είχε διαπιστώσει πιθανολογούμενη παράβαση του άρθρου 30(3) του νόμου ως ίσχυε τότε από μέρους του ΣΙΣΟΚ καθότι με την επιστολή του ημερομηνίας 22/2/2021 παρέλειψε να παρέχει πληροφορίες αναφορικά με το Καταστατικό Έγγραφο του ΣΙΣΟΚ, το έτος και το σκοπό ίδρυσης του Σωματείου και τα στοιχεία

επικοινωνίας των Μελών των Διοικητικού Συμβουλίου του ΣΙΣΟΚ. Η παράλειψη παροχής πληροφοριών και/ή διευκρινίσεων από το ΣΙΣΟΚ εκ πρώτης όψεως συνεχίστηκε ή/και επαναλήφθηκε και με τη μη αποστολή οιασδήποτε απαντήσεων στην επιστολή ημερομηνίας 26/2/2021, παρά και την αποστολή σχετικής υπενθυμικής επιστολής.

Η Επιτροπή ακολούθως γνωστοποίησε στον ΣΙΣΟΚ Έκθεση Αιτιάσεων σε σχέση με τις εκ πρώτης όψεως διαπιστώσεις της.

Με την υποβολή των γραπτών του παραστάσεων επί της Έκθεσης Αιτιάσεων της Επιτροπής στις 8/7/2021, καθώς και κατά την υποβολή των συμπληρωματικών του θέσεων ημερομηνίας 28/7/2021 κατόπιν της ολοκλήρωσης της ενώπιον της Επιτροπής προφορικής διαδικασίας, ο ΣΙΣΟΚ απέστειλε το πιστοποιητικό Εγγραφής Σωματείου, Καταστατικό και κατάλογο με τα Μέλη του Συνδέσμου μαζί με τα στοιχεία επικοινωνίας τους. Ο ΣΙΣΟΚ, δήλωσε πως σκοπός του Συνδέσμου είναι να υπερασπίζεται και να προωθεί τα συμφέροντα όλων των μελών του οι οποίοι είναι ιδιοκτήτες σχολών οδηγών και ασκούν το επάγγελμα του εκπαιδευτή οδηγών. Επίσης, δεν έχουν θεσπιστεί οποιοδήποτε κανόνες συμπεριφοράς και δεοντολογίας των μελών μας. Η συμπεριφορά και δεοντολογία των μελών πηγάζει μέσα από τις πρόνοιες του Ιδρυτικού και Καταστατικού μας εγγράφου.

Στο πλαίσιο της ενώπιον της Επιτροπής προφορικής διαδικασίας, ο Αντιπρόεδρος του Συνδέσμου δήλωσε πως η έδρα του Συνδέσμου δηλώθηκε ότι είναι στην Λεμεσό, αλλά κατά περιόδους μπορεί να είναι σε διαφορετική τοποθεσία. Στο παρόν στάδιο η διεύθυνση του Συνδέσμου είναι το γραφείο/σχολή του ιδίου, ήτοι του Αντιπροέδρου του Συνδέσμου. Επεξηγήθηκε επί τούτου πως δεν υπάρχει σταθερός χώρος στέγασης του Συνδέσμου.

(B) Παράλειψη παροχής πληροφοριών ή/και εκ προθέσεως ή εξ αμελείας παροχή ψευδών, ελλιπών, ανακριβών ή παραπλανητικών πληροφοριών από μέρους του ΣΙΣΟΚ αναφορικά με τον τρόπο λειτουργίας του Σωματείου του ΣΙΣΟΚ τη φύση των δραστηριοτήτων του, καθώς και την πηγή εισοδημάτων του

Στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας δυνάμει του άρθρου 30 του νόμου ως ίσχυε τότε, η Υπηρεσία της Επιτροπής ενεργώντας στη βάση των οδηγιών της Επιτροπής, ζήτησε με το ερωτηματολόγιο ημερομηνίας 29/10/2020 από το Σωματείο του ΣΙΣΟΚ: «*Να περιγράψετε τον τρόπο λειτουργίας του Συνδέσμου/ Σωματείου και τη φύση των δραστηριοτήτων του καθώς και την πηγή εισοδημάτων του.*»

Στις 22/2/2021, του ΣΙΣΟΚ μέσω του δικηγόρου του, σε απάντηση του πιο πάνω ερωτήματος δήλωσε τα ακόλουθα: «*Τα Σωματεία είναι μη- κερδοσκοπικά δέστε Άρθρο 2 Νόμος 104(Ι)/2017 (Περί Σωματείων Νόμος). Δεν έχουν γραφεία ή οικήματα ή δικούς τους χώρους. Δεν έχουν εισοδήματα, συναντήσεις γίνονται σε χώρους εστίασης στα πλαίσια*

γευμάτων συνήθως στο Ζύγι επειδή είναι και από διαφορετικές επαρχίες (το κάθε μέλος πληρώνει το φαγητό που έχει καταναλώσει). Οι συναντήσεις έχουν χροιά, τα προβλήματα του επαγγέλματος και είναι συλλογικά σώματα για να γίνονται εισηγήσεις στην Αρμόδιες Αρχές του κράτους.»

Η Επιτροπή παρατηρεί πως σε απάντηση ερωτήματος που τέθηκε αναφορικά με τον τρόπο λειτουργίας του ΣΙΣΟΚ, δήλωσε μέσω του δικηγόρου του πως δεν έχει γραφεία ή οικήματα ή δικούς του χώρους, ενώ σύμφωνα με τον περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για άλλα Συναφή Θέματα Νόμος του 2017 (αρ. 104(Ι)/2017) στο Καταστατικό του Σωματείου πρέπει να καταγράφεται η έδρα του. Επίσης, η Επιτροπή σημειώνει πως σε απάντηση ερωτήματος υπ' αριθμό 3, αναφορικά με τον τρόπο λειτουργίας του ΣΙΣΟΚ, ο δικηγόρος του Σωματείου, δήλωσε πως το Σωματείο είναι «μη κερδοσκοπικό». Επίσης, διαπιστώνεται πως οι πληροφορίες αναφορικά με τον τρόπο λειτουργίας του Συνδέσμου ήταν γενικής φύσεως μη δίνοντας ακριβή εικόνα ως προς τη δράση, τον τρόπο λειτουργία αυτού και τα θέματα που τον απασχόλησαν στο παρελθόν.

Από τα στοιχεία που έχουν συλλεχθεί από την Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού, διαπιστώνεται πως στο Καταστατικό του Συνδέσμου υπάρχει πλήρης περιγραφή για τον σκοπό του Συνδέσμου, του τρόπου λειτουργίας αυτού, ήτοι τις προϋποθέσεις εγγραφής στο Σύνδεσμο, τις υποχρεώσεις των μελών αυτού, τις πηγές εσόδων αυτού, τα διοικητικά όργανα του Συνδέσμου, τη διαδικασία τήρησης πρακτικών σε «ιδιαιτέρο βιβλίο πρακτικών» τα οποία υπογράφονται από τον πρόεδρο ή τον προεδρεύοντα της συνέλευσης κ.ο.κ..., πληροφορίες οι οποίες δεν δόθηκαν από τον ΣΙΣΟΚ.

Σύμφωνα με το Καταστατικό του Συνδέσμου σκοποί αυτού είναι η συμβολή στην προστασία, προώθηση και γενικά την προαγωγή των επιδιώξεων και καλώς νοούμενων συμφερόντων των μελών του τα οποία είναι ιδιοκτήτες σχολών οδηγών και πρόσωπα που ασκούν το επάγγελμα του εκπαιδευτή οδηγών και τούτο είτε μεμονωμένα από το Σωματείο είτε σε συνεργασία με άλλα πρόσωπα με ή χωρίς νομικής προσωπικότητα στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το Καταστατικό του Συνδέσμου, ο Σύνδεσμος διατηρεί ταμείο, ενώ τα πλεονάσματα που προκύπτουν από τα έσοδα περιέρχονται στην κυριότητα του.

Δεδομένου του αντικειμένου της παρούσας έρευνας, που αφορά στη δράση τόσο του ΣΙΣΟΚ όσο και των Μελών αυτού, η Επιτροπή κρίνει πως οι πληροφορίες αναφορικά με τον τρόπο λειτουργίας του Συνδέσμου/ Σωματείου και τη φύση των δραστηριοτήτων του καθώς και την πηγή εισοδημάτων του, συνιστούν αναγκαία πληροφόρηση για τη διεξαγωγή της παρούσας προκαταρκτικής έρευνας από την Υπηρεσία της Επιτροπής. Συγκεκριμένα,

για την εξέταση της παρούσας υπόθεσης στη βάση της νομοθεσίας είναι απαραίτητο και αναγκαίο να εξεταστούν τα πραγματικά περιστατικά και γεγονότα, νομικές ρυθμίσεις, θέσεις των προσώπων που δραστηριοποιούνται και σχετίζονται με την αγορά, καθώς και ο τρόπος δραστηριοποίησης των υπό διερεύνηση προσώπων. Με τη συλλογή των αιτούμενων πληροφοριών μπορεί να καταστεί δυνατή η διερεύνηση του κατά πόσο πρόσωπο αποτελεί επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων για σκοπούς εφαρμογής του Νόμου, η διερεύνηση, του πώς δύναται να οριστεί η σχετική αγορά υπηρεσιών και ποιος είναι ο οποιοσδήποτε γεωγραφικός διαχωρισμός αυτής, αλλά και η διερεύνηση, του κατά πόσο προκύπτει ζήτημα ύπαρξης σύμπραξης υπό την έννοια του Νόμου που νοθεύει, περιορίζει ή παρακωλύει τον ανταγωνισμό. Η άρνηση ή παράλειψη παροχής των αναγκαίων πληροφοριών ή η παροχή ψευδών, ελλιπών, ανακριβών ή παραπλανητικών πληροφοριών θέτει εμπόδια στην εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας.

Η Επιτροπή, σημειώνει την επιστολή που στάλθηκε στο δικηγόρο του ΣΙΣΟΚ, στις 26/2/2021 με την οποία επισημάνθηκε πως θα πρέπει να αποστείλει τα εν λόγω στοιχεία. Ειδικότερα, επισημάνθηκαν στον ΣΙΣΟΚ τα εξής: «*Να αποσταλεί το Καταστατικό και Ιδρυτικό Έγγραφο του Συνδέσμου/Σωματείου. Επισημαίνεται ότι η Υπηρεσία δεν ζήτησε την προσκόμιση του αυθεντικού Καταστατικού του Σωματείου, παρά μόνο αντίγραφο αυτού που κατατέθηκε στο Έφορο Σωματείων και εύλογα κρατείται στο αρχείο του Συνδέσμου ή Σωματείου, εφόσον αυτό ρυθμίζουν τη λειτουργία του σύμφωνα και με τον περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για άλλα Συναφή Θέματα Νόμο του 2017 (αρ. 104(Ι)/2017). Ως εκ τούτου, δεν γίνεται αντιληπτό πως η προσκόμιση αυτού επιβαρύνει οικονομικά το Σύνδεσμο. Σε κάθε περίπτωση εάν πρόκειται επί ογκωδέστατου εγγράφου όπως υποστηρίζεται και δεν επιθυμείτε την εκτύπωση του, αυτό μπορεί να δοθεί σε ψηφιακή μορφή.*»

Η Επιτροπή παρατηρεί πως ενώ η ταχθείσα προθεσμία απάντησης εξέπνευσε, και παρά το ότι αποστάλθηκε και σχετική υπενθυμιτική επιστολή με νέα προθεσμία την 11/3/2021, εντούτοις ο ΣΙΣΟΚ δεν προσκόμισε τα ζητηθέντα στοιχεία.

Η Επιτροπή εκ πρώτης όψεως είχε διαπιστώσει πιθανολογούμενη παράβαση του άρθρου 30(3) του νόμου ως ίσχυε τότε από μέρους του ΣΙΣΟΚ καθότι με την επιστολή του ημερομηνίας 22/2/2021 παρείχε ψευδή, ελλιπή, ανακριβή ή παραπλανητική πληροφόρηση προς την Επιτροπή ή/και παρέλειψε να παράσχει τα ζητηθέντα στοιχεία αναφορικά με τον τρόπο λειτουργίας του, τη φύση των δραστηριοτήτων του, καθώς και την πηγή εισοδημάτων του. Επιπρόσθετα, η Επιτροπή εκ πρώτης όψεως είχε διαπιστώσει πιθανολογούμενη παράβαση του άρθρου 30(3) του νόμου ως ίσχυε τότε από μέρους του ΣΙΣΟΚ καθότι με την επιστολή του ημερομηνίας 22/2/2021 παρείχε ψευδή πληροφόρηση αναφέροντας ότι δεν έχει έσοδα (ήτοι πόρους). Η παράλειψη παροχής πληροφοριών και/ή διευκρινίσεων από τον ΣΙΣΟΚ εκ πρώτης όψεως συνεχίστηκε ή/και επαναλήφθηκε και με τη μη αποστολή

οιωνδήποτε απαντήσεων σε επιστολή ημερομηνίας 26/2/2021, παρά και την αποστολή σχετικής υπενθυμικής επιστολής.

Η Επιτροπή ακολούθως γνωστοποίησε στον ΣΙΣΟΚ Έκθεση Αιτιάσεων σε σχέση με τις εκ πρώτης όψεως διαπιστώσεις της.

Με την υποβολή των γραπτών του παραστάσεων επί της Έκθεσης Αιτιάσεων της Επιτροπής στις 8/7/2021, καθώς και κατά την υποβολή των συμπληρωματικών του θέσεων ημερομηνίας 28/7/2021 κατόπιν της ολοκλήρωσης της ενώπιον της Επιτροπής προφορικής διαδικασίας, ο Σύνδεσμος απέστειλε πληροφορίες αναφορικά με τον τρόπο λειτουργίας του, τη φύση των δραστηριοτήτων του, καθώς και την πηγή εισοδημάτων του.

Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο των γραπτών του θέσεων ημερομηνίας 8/7/2021, ανέφερε πως όλοι οι εκπαιδευτές οδηγών έχουν δικαίωμα να εγγραφούν στο σύνδεσμο, εφόσον πληρώσουν τα τέλη εγγραφής, που είναι σήμερα 20 ευρώ, και πως δεν υπάρχει ετήσια συνδρομή για τα μέλη. Επίσης στο πλαίσιο της ενώπιον της Επιτροπής προφορικής διαδικασίας, ο Αντιπρόεδρος του Συνδέσμου δήλωσε πως δεδομένου ότι ο Σύνδεσμος δεν διατηρεί γραφείο ή κτίριο, όταν υπάρχει ανάγκη για συνάντηση αυτή γίνεται σε ουδέτερο χώρο όπως ένα καφέ ή εστιατόριο.

(Γ) Παράλειψη από μέρους του ΣΙΣΟΚ να παρέχει κατάλογο των μελών του ΣΙΣΟΚ για τα έτη 2008-2020 με τα στοιχεία επικοινωνίας τους και τις επαρχίες που έκαστο μέλος εδρεύει και την περίοδο έναρξης εργασιών και ένταξης/εγγραφής στο Σύνδεσμο

Στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας δυνάμει του άρθρου 30 του νόμου ως ίσχυε τότε, η Υπηρεσία της Επιτροπής ενεργώντας στη βάση των οδηγιών της Επιτροπής, ζήτησε με το ερωτηματολόγιο ημερομηνίας 29/10/2020 από τον ΣΙΣΟΚ να προσκομίσει: «Κατάλογο των μελών του Σωματείου για τα έτη 2008-2020 καταγράφοντας τα στοιχεία επικοινωνίας τους και τις επαρχίες που έκαστο μέλος εδρεύει και την περίοδο έναρξης εργασιών και ένταξης/εγγραφής στο Σύνδεσμο».

Στις 22/2/2021, ο ΣΙΣΟΚ μέσω του δικηγόρου του, σε απάντηση του πιο ερωτήματος, δήλωσε τα ακόλουθα: «Υπάρχει ένσταση για να παραδοθεί ο κατάλογος όλων των μελών από το 2008 μέχρι 2020 με τα προσωπικά τους στοιχεία καθώς και τότε αυτοί έχουν εγγραφεί στο Σωματείο. Ένσταση αναλογικότητας ως ανωτέρω και θα αποστείλω ερώτημα για γνωμάτευση από την Επίτροπο Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων καθότι πιθανώς η συμμόρφωση να είναι και ποινικά μεμπτή.»

Η Επιτροπή κρίνει πως για σκοπούς διεξαγωγής της προκαταρκτικής έρευνας της παρούσας αυτεπάγγελτης είναι αναγκαίο να καθίστανται γνωστά τα Μέλη που απαρτίζουν

έκαστο Σύνδεσμο, που δραστηριοποιούνται και το χρονικό ορίζοντα της δραστηριοποίησης τους αφενός γιατί οι Σχολές Οδήγησης σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής αποτελούν τα υπό διερεύνηση πρόσωπα και αφετέρου γιατί οι εν λόγω πληροφορίες είναι απαραίτητες για να εξαχθούν συμπεράσματα για τη μορφή και δομή της αγοράς, τους εμπλεκόμενους φορείς και την έκταση της ενδεχόμενης παράβασης και κατά πόσο δικαιολογείται η εφαρμογή του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ. Ως εκ τούτου, τα εν λόγω στοιχεία είναι απαραίτητως αναγκαία για τη διερεύνηση της υπόθεσης και την εφαρμογή της νομοθεσίας.

Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνεται πως σύμφωνα με το άρθρο 18(5) του Νόμου αρ. 104(Ι)/2017 «το διοικητικό συμβούλιο του σωματείου υποχρεούται να τηρεί πλήρως ενημερωμένο μητρώο των μελών του, το οποίο επικαιροποιείται τουλάχιστον άπαξ εκ' έτος και είναι διαθέσιμο προς επιθεώρηση από τον Έφορο και προς οποιοδήποτε τρίτο έχει έννομο συμφέρον.». (η υπογράμμιση είναι της Επιτροπής) Η ανάγκη για τα εν λόγω στοιχεία καθίσταται ακόμη μεγαλύτερη λαμβανομένου υπόψη ότι η Υπηρεσία της Επιτροπής έχει εντοπίσει κάποιες αναρτήσεις στο διαδίκτυο που αφορούν την τιμολογιακή πολιτική των σχολών οδηγών. Τα εν λόγω στοιχεία είναι στην κατοχή του Συνδέσμου και ζητήθηκαν από την Υπηρεσία της Επιτροπής να προσκομιστούν στο πλαίσιο εφαρμογής του Νόμου.

Αναφορικά με τη θέση που εκφράστηκε ότι ο νόμος Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων εμποδίζει την αποκάλυψη συγκεκριμένων πληροφοριών, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι με επιστολή ημερομηνίας 26/02/2021, ο δικηγόρος του ΣΙΣΟΚ ενημερώθηκε, πως η Επιτροπή έχει εκδώσει σχετικά Ανακοίνωση για την Προστασία Προσωπικών Δεδομένων που διέπει την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού, η οποία βρίσκεται αναρτημένη στην ιστοσελίδα της. Η Επιτροπή παρατηρεί επίσης πως ο δικηγόρος του ΣΙΣΟΚ πληροφορήθηκε ότι η Επιτροπή προς εκπλήρωση των εξουσιών και καθηκόντων της ως αυτά καθορίζονται στη σχετική νομοθεσία, καθώς και στα άρθρα 101 και 102 της ΣΛΕΕ, που εφαρμόζεται προς το δημόσιο συμφέρον κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που της έχει ανατεθεί, έχει τη δυνατότητα να συλλέγει, απευθυνόμενη σε φυσικά, νομικά πρόσωπα, δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς, στοιχεία και πληροφορίες και να επεξεργάζεται αυτά. Κάθε πρόσωπο στο οποίο απευθύνεται το αίτημα της Επιτροπής έχει τη νομική υποχρέωση προς έγκαιρη, πλήρη και ακριβή παροχή των αιτούμενων πληροφοριών εντός της προθεσμίας που θα τεθεί. Επί τούτου, επισημάνθηκε ότι τα υπό διερεύνηση πρόσωπα κάθε διοικητικής διαδικασίας που διενεργείται από την Επιτροπή, για σκοπούς επιβολής των κανόνων ανταγωνισμού είναι νομικά ή φυσικά πρόσωπα που ενεργούν ως επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων υπό την έννοια του νόμου. Ωστόσο, οι αναγκαίες πληροφορίες που συλλέγονται και υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία από την Επιτροπή, σύμφωνα με τις εκ του νόμου εξουσίες της,

περιλαμβάνουν αναπόφευκτα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Τα δεδομένα αυτά χρησιμοποιούνται μόνο στο βαθμό που περιλαμβάνονται σε έγγραφα τα οποία είναι αναγκαία για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών της στη βάση του Νόμου (σχετικό επί αυτού είναι το άρθρο 6(1)(ε) του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ).³

Η Επιτροπή, παρατηρεί πως παρά την επιστολή που στάλθηκε στο δικηγόρο του ΣΙΣΟΚ στις 26/2/2021 με την οποία του επισημάνθηκε πως θα πρέπει να αποσταλούν τα ζητηθέντα στοιχεία, η ταχθείσα προθεσμία απάντησης εξέπνευσε και ο ΣΙΣΟΚ δεν προσκόμισε τα ζητηθέντα στοιχεία.

Η Επιτροπή εκ πρώτης όψεως είχε διαπιστώσει πιθανολογούμενη παράβαση του άρθρου 30(3) του νόμου ως ίσχυε τότε από μέρους του ΣΙΣΟΚ καθότι με την επιστολή του ημερομηνίας 22/2/2021 παρέλειψε να παρέχει τα ζητηθέντα στοιχεία που αφορούν την περίοδο 2008 έως 2020. Η παράλειψη παροχής πληροφοριών και/ή διευκρινίσεων από τον ΣΙΣΟΚ εκ πρώτης όψεως συνεχίστηκε ή/και επαναλήφθηκε και με τη μη αποστολή οιωνδήποτε απαντήσεων σε επιστολή ημερομηνίας 26/2/2021, παρά και την αποστολή σχετικής υπενθυμτικής επιστολής.

Η Επιτροπή ακολούθως γνωστοποίησε στον ΣΙΣΟΚ Έκθεση Αιτιάσεων σε σχέση με τις εκ πρώτης όψεως διαπιστώσεις της.

Με την υποβολή των γραπτών του παραστάσεων επί της Έκθεσης Αιτιάσεων της Επιτροπής στις 8/7/2021, καθώς και κατά την υποβολή των συμπληρωματικών του θέσεων ημερομηνίας 28/7/2021 κατόπιν της ολοκλήρωσης της ενώπιον της Επιτροπής προφορικής διαδικασίας, ο Σύνδεσμος απέστειλε τα στοιχεία επικοινωνίας των μελών του. Ως ανέφερε ο Σύνδεσμος, δεν υπάρχει καμία νομική υποχρέωση για τις σχολές οδηγών να ανήκουν σε κάποιο συγκεκριμένο σύνδεσμο. Φυσικά, ως επισημάνθηκε υπάρχουν κάποια οφέλη για να ενταχθεί μια σχολή οδηγών σε σύνδεσμο όπως είναι η σωστή και έγκυρη ενημέρωση για διάφορα θέματα που απασχολούν τον τομέα μας. Μέσα από τις συναντήσεις που γίνονται, κάθε μέλος έχει το δικαίωμα να εκφράσει την άποψη του ή τον προβληματισμό του για οποιοδήποτε θέμα επιθυμεί. Περαιτέρω, διευκρινίστηκε πως η συμπεριφορά και δεοντολογία των μελών πηγάζει μέσα από τις πρόνοιες του Ιδρυτικού και Καταστατικού εγγράφου.

³ Καθοδηγητική επί τούτου είναι και η γνώμη του Ευρωπαϊκού Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων προσωπικού Χαρακτήρα σε σχέση με τις αντίστοιχες αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (https://edps.europa.eu/sites/default/files/publication/18-10-30_letter_investigative_activities_eui_gdpr_en.pdf)

Στο πλαίσιο της ενώπιον της Επιτροπής προφορικής διαδικασίας, δηλώθηκε ότι οι νέοι εκπαιδευτές δεν ενδιαφέρονται να γραφτούν σε Συνδέσμους και μπορεί να γραφτούν σε έναν Σύνδεσμο και να μεταφερθούν την άλλη χρονιά σε άλλον. Επίσης, διευκρινίστηκε πως στους Συνδέσμους μπορεί να γραφτεί είτε εκπαιδευτής είτε Σχολή Οδηγών και πως οι περισσότεροι εγγεγραμμένοι είναι εκπαιδευτές ή έχουν εταιρεία μόνοι τους χωρίς υπαλλήλους.

Σύμφωνα με τα όσα ανέφερε ο Πρόεδρος του Συνδέσμου στο πλαίσιο της ενώπιον της Επιτροπής προφορικής διαδικασίας, τα μέλη του Συνδέσμου είναι 30-50, ενώ υπάρχουν και 100-200 εκπαιδευτές εκτός Συνδέσμου και η πλήρης εικόνα της αγοράς μπορεί να δοθεί από το Τμήμα Οδικών μεταφορών. Δήλωσε ότι για να γίνει ανανέωση της άδειας του εκπαιδευτή ετησίως χρειάζονται χαρτιά και διαδικασίες, οπότε το Τμήμα Οδικών Μεταφορών έχει σίγουρα την πλήρη εικόνα των εκπαιδευτών.

(Δ) Παράλειψη παροχής πληροφοριών ή/και εκ προθέσεως ή εξ αμελείας παροχή ελλιπών, ανακριβών ή παραπλανητικών πληροφοριών από μέρους του ΣΙΣΟΚ αναφορικά με ερώτημα για το γεωγραφικό περιορισμό στην δραστηριότητα των εκπαιδευτών οδήγησης και/ή των σχολών οδηγών

Στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας δυνάμει του άρθρου 30 του νόμου ως ίσχυε τότε, η Υπηρεσία της Επιτροπής ενεργώντας στη βάση των οδηγιών της Επιτροπής, ζήτησε με το ερωτηματολόγιο ημερομηνίας 29/10/2020 από τον ΣΙΣΟΚ το εξής: *«Να αναφέρετε κατά πόσο υφίσταται γεωγραφικός περιορισμός στην άδεια εξασκήσεως επαγγέλματος κάθε εκπαιδευτή ή των Σχολών Οδηγών και εάν ναι από που πηγάζει αυτός.»*

Στις 22/2/2021, ο ΣΙΣΟΚ μέσω του δικηγόρου του, σε απάντηση του εν λόγω ερωτήματος δήλωσε τα ακόλουθα: *«Δεν υπάρχει γεωγραφικός περιορισμός για την εκτέλεση των εργασιών Σχολών και/ή εκπαιδευτή. Υπάρχει πρακτική δυσκολία που πηγάζει από οδηγία του εκάστοτε Υπουργού Μεταφορών. Ο νυν υπουργός έχει απαγορεύσει την διενέργεια εξετάσεων μαθητών Σχολής/Εκπαιδευτή σε άλλη επαρχία εκτός της έδρας του. (Δεν υπάρχει κανονισμός ή νομοθεσία)»*, χωρίς να δίνονται περισσότερα στοιχεία και έγγραφα που να τεκμηριώνουν τη θέση αυτή, αλλά και χωρίς να γίνεται αναφορά για ποια έτη σχετίζεται αυτή η οδηγία.

Η Επιτροπή κρίνει πως το νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας των επιχειρήσεων, συνιστά απαραίτητη πληροφορία κατά την προκαταρκτική διερεύνηση της παρούσας αυτεπάγγελτης έρευνας από την Υπηρεσία, ώστε να υπάρχει πλήρης εικόνα για τη λειτουργία και τη δομή της αγοράς. Η Επιτροπή προς τούτο παρατηρεί πως τέθηκαν από την Υπηρεσία δυνάμει του άρθρου 30 του νόμου ως ίσχυε τότε ερωτήματα που αφορούν τα νομικά και πραγματικά περιστατικά της συγκεκριμένης αγοράς, είναι σε γνώση των

επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην αγορά και κατ' επέκταση των ενώσεων επιχειρήσεων που τους αντιπροσωπεύουν, τα οποία δεν είχαν απαντηθεί.

Περαιτέρω, η Επιτροπή από τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου παρατηρεί πως ο ΣΙΣΟΚ, ενώ αναφέρεται σε «απαγορεύσεις» του αρμόδιου Υπουργού, εντούτοις παρέλειψε να τις αναφέρει ή/και δεν παρείχε αυτές, εμποδίζοντας τη συλλογή στοιχείων που θα συνέθεταν την πλήρη εικόνα σχετικά με τους όρους παροχής υπηρεσιών από μέρους τους που είναι άμεσα συνυφασμένοι με τη λειτουργία της αγοράς. Επιπλέον, δεν κατέθεσε τις θέσεις του σε σχέση με τη λειτουργία της αγοράς.

Η Επιτροπή, παρατηρεί πως παρά την επιστολή που στάληκε στο δικηγόρο του ΣΙΣΟΚ στις 26/2/2021 με την οποία του επισημάνθηκε πως θα πρέπει να αποσταλούν τα εν λόγω στοιχεία, η ταχθείσα προθεσμία απάντησης εξέπνευσε άπρακτη, και ο ΣΙΣΟΚ δεν προσκόμισε τα ζητηθέντα στοιχεία.

Η Επιτροπή εκ πρώτης όψεως είχε διαπιστώσει πιθανολογούμενη παράβαση του άρθρου 30(3) του νόμου ως ίσχυε τότε από μέρους του ΣΙΣΟΚ καθότι με την επιστολή του ημερομηνίας 22/2/2021, παρείχε ελλιπή και παραπλανητική πληροφόρηση προς την Επιτροπή ή/και παρέλειψε να παρέχει τα ζητηθέντα στοιχεία αναφορικά με το ενδεχόμενο γεωγραφικό περιορισμό στη δραστηριότητα των εκπαιδευτών οδήγησης και/ή των σχολών οδηγών. Η παράλειψη παροχής πληροφοριών ή/και διευκρινίσεων από τον ΣΙΣΟΚ εκ πρώτης όψεως συνεχίστηκε ή/και επαναλήφθηκε και με τη μη αποστολή οιωνδήποτε απαντήσεων σε επιστολή ημερομηνίας 26/2/2021, παρά και την αποστολή σχετικής υπενθυμτικής επιστολής.

Η Επιτροπή ακολούθως γνωστοποίησε στον ΣΙΣΟΚ Έκθεση Αιτιάσεων σε σχέση με τις εκ πρώτης όψεως διαπιστώσεις της.

Με την υποβολή των γραπτών του παραστάσεων επί της Έκθεσης Αιτιάσεων της Επιτροπής στις 8/7/2021, καθώς και κατά την υποβολή των συμπληρωματικών του θέσεων ημερομηνίας 28/7/2021 κατόπιν της ολοκλήρωσης της ενώπιον της Επιτροπής προφορικής διαδικασίας, ο Σύνδεσμος δήλωσε πως δεν υφίσταται γεωγραφικός περιορισμός στη δραστηριότητα των μελών και πως κάθε μέλος μπορεί να δραστηριοποιείται ελεύθερα σε όποια επαρχία επιθυμεί.

(Ε) Παράλειψη παροχής πληροφοριών ή/και εκ προθέσεως ή εξ αμελείας παροχή ψευδών, ελλιπών, ανακριβών ή παραπλανητικών πληροφοριών από μέρους του ΣΙΣΟΚ αναφορικά με την συχνότητα των συνεδριάσεων και των συνελεύσεων του Σωματείου, προσκόμιση των ημερήσιων διατάξεων των τακτικών και εκτάκτων Συνελεύσεων αυτού, τα πρακτικά των συνεδριάσεων του την περίοδο 2008 έως 20/7/2020 και τη συνεργασία με τους ΠΑ.Σε.ΣΟ και ΠΟΙΕΟ

Στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας δυνάμει του άρθρου 30 του νόμου ως ίσχυε τότε, η Υπηρεσία της Επιτροπής ενεργώντας στη βάση των οδηγιών της Επιτροπής, ζήτησε με το ερωτηματολόγιο ημερομηνίας 29/10/2020 από τον ΣΙΣΟΚ το εξής: «*Να αναφέρετε πόσο συχνά διεξάγονται οι τακτικές συνεδρίες και συνελεύσεις του Συνδέσμου και πόσο συχνά οι έκτακτες.*», «*Να αποστείλετε αντίγραφα των ημερήσιων διατάξεων των Τακτικών και Έκτακτων Συνελεύσεων του Συνδέσμου την περίοδο από το 2008 έως και 20/07/2020*» και «*Να αποστείλετε όλα τα πρακτικά συνεδριάσεων του Συνδέσμου, για τη χρονική περίοδο από το 2008 έως και 20/07/2020. Σε περίπτωση που ο όγκος των εγγράφων είναι μεγάλος, τότε αυτά να δοθούν σε ψηφιακή μορφή (ήτοι αποθηκευμένα σε CD/DVD).*»

Στις 22/2/2021, ο ΣΙΣΟΚ μέσω του δικηγόρου του σε απάντηση του πιο πάνω ερωτήματος δήλωσε τα ακόλουθα: «*8. Η Λειτουργία των Σωματείων είναι με εθελοντισμό, συνεδρίες γίνονται κατά καιρούς όπου υπάρχουν ή προκύπτουν προβλήματα στο Επάγγελμα. 9. Δεν υπάρχει αρχείο δεν συνηθίζετε να υπάρχει ημερήσια διάταξη (υπό την άποψη γραπτού κειμένου). Υπάρχει ένσταση αναλογικότητας. 10. Δεν υπάρχει αρχείο δεν συνηθίζετε να γίνονται ή τηρούνται πρακτικά (υπό την άποψη γραπτού κειμένου). Υπάρχει ένσταση αναλογικότητας.[..] 13. Ένσταση Αναλογικότητας. Συναντήσεις και τα 3 σωματεία γίνονται όταν ανακοινώνονται τροποποιήσεις στην νομοθεσία σε θέματα που αφορούν το επάγγελμα.*»

Η Επιτροπή κρίνει πως για να πραγματοποιηθεί η προκαταρκτική έρευνα της αυτεπάγγελτης υπόθεσης η οποία αφορά το ενδεχόμενο παράβασης του άρθρου 3 του Νόμου καθώς και του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ σε σχέση με τις χρεώσεις για απόκτηση άδειας οδήγησης, καθώς και τους όρους παροχής των μαθημάτων οδήγησης, είναι απαραίτητο και/ή αναγκαίο να εξεταστούν και μελετηθούν οι αποφάσεις και τα πρακτικά των συνεδριάσεων των υπό αναφορά Σωματείων. Αυτό θα επιτρέψει τη διερεύνηση θεμάτων που απασχολούσαν και/ή αποφασίζονταν από τα σωματεία, τη συχνότητα των συναντήσεων των μελών του Σωματείου, τη δεσμευτικότητα των αποφάσεων του ΠΑ.Σε.ΣΟ προς τα μέλη του, την ενδεχόμενη επιβολή κυρώσεων, καθώς και την συνεργασία των τριών Σωματείων/ Συνδέσμων ΠΑ.Σε.ΣΟ και ΠΟΙΕΟ.

Ο δικηγόρος του Σωματείου ΣΙΣΟΚ σε απάντηση του αιτήματος της Υπηρεσίας της Επιτροπής υποστήριξε πως δεν τηρούνται πρακτικά και πως η συμμετοχή είναι εθελοντική, γεγονός που εκ πρώτης όψεως θεωρήθηκε ότι δεν φαίνεται να συνάδει με το άρθρο 8(στ) του Νόμου αρ. 104(Ι)/2017, σύμφωνα με το οποίο «η συνέλευση των μελών [...] συνέρχεται τουλάχιστον μία (1) φορά κάθε έτος». Επίσης, σύμφωνα με το Καταστατικό του Συνδέσμου που αποστάληκε από την Επαρχιακή Διοίκηση Λεμεσού τα μέλη του συνδέσμου υποχρεούνται «Να παρευρίσκονται εις τα Παγκύπριου και Επαρχιακές Γενικές Συνελεύσεις.», ενώ οι τακτές Συνελεύσεις του Συνδέσμου πραγματοποιούνται μια φορά το χρόνο και οι Επαρχιακές Συνελεύσεις της Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας-Αμμοχώστου και Πάφου πραγματοποιούνται μια φορά το χρόνο κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου. Συνακόλουθα, η Επιτροπή είχε διαπιστώσει εκ πρώτης όψεως πως ο ΣΙΣΟΚ προέβηκε ψευδή δήλωση αναφορικά με τη συχνότητα των συναντήσεων του Συνδέσμου

Επίσης, η Επιτροπή, παρατηρεί πως παρά την επιστολή που στάληκε στο δικηγόρο του ΣΙΣΟΚ στις 26/2/2021 με την οποία του επισημάνθηκε πως θα πρέπει να αποσταλούν τα ζητηθέντα στοιχεία και διευκρινίσεις αναφορικά με το κατά πόσο συμπίπτουν ή συνέπιπταν κατά το παρελθόν τα μέλη του Σωματείου, η ταχθείσα προθεσμία απάντησης εξέπνευσε άπρακτη και ο ΣΙΣΟΚ δεν προσκόμισε τα ζητηθέντα στοιχεία.

Η Επιτροπή εκ πρώτης όψεως είχε διαπιστώσει πιθανολογούμενη παράβαση του άρθρου 30(3) του νόμου ως ίσχυε τότε από μέρους του ΣΙΣΟΚ καθότι με την επιστολή του ημερομηνίας 22/2/2021 παρείχε ψευδή, ελλιπή, ανακριβή ή παραπλανητική πληροφόρηση προς την Επιτροπή ή/και παρέλειψε να παρέχει τα ζητηθέντα στοιχεία αναφορικά με τη συχνότητα των τακτικών και έκτακτων γενικών συνελεύσεων του σωματείου, τις ημερήσιες διατάξεις και τα πρακτικά των αποφάσεων των συνελεύσεων και τη συνεργασία των τριών Σωματείων για την περίοδο 2008 έως 20/7/2020. Η παράλειψη παροχής πληροφοριών και/ή διευκρινίσεων από τον ΣΙΣΟΚ εκ πρώτης όψεως συνεχίστηκε ή/και επαναλήφθηκε και με τη μη αποστολή οικονομικών απαντήσεων σε επιστολή ημερομηνίας 26/2/2021, παρά και την αποστολή σχετικής υπενθυμικής επιστολής.

Η Επιτροπή ακολούθως γνωστοποίησε στον ΣΙΣΟΚ Έκθεση Αιτιάσεων σε σχέση με τις εκ πρώτης όψεως διαπιστώσεις της.

Με την υποβολή των γραπτών του παραστάσεων επί της Έκθεσης Αιτιάσεων της Επιτροπής στις 8/7/2021, καθώς και κατά την υποβολή των συμπληρωματικών του θέσεων ημερομηνίας 28/7/2021 κατόπιν της ολοκλήρωσης της ενώπιον της Επιτροπής προφορικής διαδικασίας, ο Σύνδεσμος δήλωσε ότι γίνονται έκτακτες και τακτικές συναντήσεις των μελών του συνδέσμου, όταν θεωρείται αναγκαίο. Όλα τα μέλη ενημερώνονται τις προηγούμενες ημέρες για τη συνάντηση που θα ακολουθήσει. Συνήθως η ενημέρωση για τη συνάντηση

γίνεται μέσω τηλεφωνικού μηνύματος ή τηλεφωνικής κλήσης. Οι αποφάσεις του Συνδέσμου λαμβάνονται κατά την πλειοψηφία των παρόντων μελών. Περαιτέρω, ο ΣΙΣΟΚ ανέφερε πως υπάρχει συνεργασία με τους άλλους Συνδέσμους και γίνονται συναντήσεις μελών του ΣΙΣΟΚ με μέλη άλλων συνδέσμων για ανταλλαγή απόψεων. Επίσης, γίνονται κοινές συναντήσεις από όλους τους συνδέσμους με στελέχη του Τμήματος Οδικών Μεταφορών.

Κατά την υποβολή των συμπληρωματικών θέσεων του ΣΙΣΟΚ ημερομηνίας 28/7/2021 αναφορικά με την τήρηση των πρακτικών των συνεδριάσεων, δήλωσε ότι αυτά δεν τηρούνται τακτικά και ο μοναδικός λόγος που δεν τηρούνταν πρακτικά σε κάθε συνεδρίαση του Συνδέσμου είναι η άγνοια, η έλλειψη γνώσεων και η υποτίμηση της σημασίας της τήρησης των πρακτικών. Από τη στιγμή που έγινε αντιληπτή η σημασία των διαδικασιών που προβλέπονται στο Καταστατικό, θα τηρούνται πιστά οι υποχρεώσεις. Προς συμμόρφωση με το αίτημα της Επιτροπής ο ΣΙΣΟΚ με τις συμπληρωματικές του θέσεις ημερομηνίας 28/7/2021, επισυνάφθηκαν όσα πρακτικά είχαν τηρηθεί και υπάρχουν στην διάθεση του Συνδέσμου.

(ΣΤ) Παράλειψη παροχής πληροφοριών ή/και εκ προθέσεως ή εξ αμελείας παροχή ψευδών, ελλιπών, ανακριβών ή παραπλανητικών πληροφοριών από μέρους του ΣΙΣΟΚ αναφορικά με ενημερώσεις, ανακοινώσεις και αλληλογραφία του ΣΙΣΟΚ σε σχέση με τιμές μαθημάτων, χρεώσεις παρουσίασης στην εξέταση και /ή όρους παροχής των μαθημάτων οδήγησης από το 2008 μέχρι 20/07/2020

Στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας δυνάμει του άρθρου 30 του νόμου, η Υπηρεσία της Επιτροπής ενεργώντας στη βάση των οδηγιών της Επιτροπής, ζήτησε με το ερωτηματολόγιο ημερομηνίας 29/10/2020 από τον ΣΙΣΟΚ το εξής: *«Να προσκομίσετε οποιαδήποτε ενημέρωση και/ή ανακοίνωση αποστείλατε/ απευθύνετε στα μέλη σας ή και αλληλογραφία είχατε με αυτά σε σχέση με τιμές μαθημάτων, χρεώσεις παρουσίασης στην εξέταση και /ή όρους παροχής των μαθημάτων οδήγησης από το 2008 μέχρι 20/07/2020.»*

Στις 22/2/2021, ο ΣΙΣΟΚ μέσω του δικηγόρου του σε απάντηση του πιο πάνω ερωτήματος δήλωσε πως: *«Είναι ελεύθερο επάγγελμα η κάθε Σχολή/εκπαιδευτής ορίζει την δική του τιμολογιακή πολιτική που ακολουθεί δεν υπάρχουν κανόνες και/ή έστω εισηγήσεις για οποιαδήποτε τιμολογιακή πολιτική θα ακολουθούν τα μέλη των σωματείων.»*

Η Επιτροπή κρίνει πως για να πραγματοποιηθεί η προκαταρκτική έρευνα της αυτεπάγγελτης υπόθεσης η οποία αφορά το ενδεχόμενο παράβασης του άρθρου 3 του Νόμου καθώς και του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ σε σχέση με τις χρεώσεις για απόκτηση άδειας οδήγησης, καθώς και τους όρους παροχής των μαθημάτων οδήγησης είναι απαραίτητο και/ή αναγκαίο να εξεταστούν και μελετηθούν οι ενημερώσεις, ανακοινώσεις και

αλληλογραφία των συνδέσμων με τα μέλη τους. Αυτό θα επιτρέψει τη διερεύνηση της σχέσης και συνεργασίας του συνδέσμου και των μελών του σε σχέση με τα ζητήματα αυτά.

Επί τούτου, η Επιτροπή παρατηρεί πως σύμφωνα με το καταστατικό του ΣΙΣΟΚ τα μέλη αυτού οφείλουν «*Να συμμορφώνονται πλήρως με τας διατάξεις του παρόντος καταστατικού και των αποφάσεων του Οργάνου του συνδέσμου.*» Συνεπώς, είναι απαραίτητο να προσκομιστούν οι αποφάσεις του Συνδέσμου ώστε αυτές να μπορούν να αξιολογηθούν στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας.

Επί τούτου, η Επιτροπή παρατηρεί πως έχει παραλάβει από ανώνυμη πηγή τιμοκατάλογο του ΣΙΣΟΚ αλλά και ότι έχουν ανευρεθεί στοιχεία από το διαδίκτυο αναφορικά με το υπό εξέταση θέμα. Συνεπώς, η Επιτροπή εκ πρώτης όψεως είχε διαπιστώσει πως ο ΣΙΣΟΚ με την επιστολή του ημερομηνίας 22/2/2021 παρείχε ψευδή πληροφόρηση προς την Επιτροπή αφού υπάρχει σχετικός τιμοκατάλογος και παρέλειψε να παρέχει οποιαδήποτε σχετική πληροφόρηση σε απάντηση της επιστολής ημερομηνίας 26/2/2021.

Ο ΣΙΣΟΚ δεν απάντησε και/ή παρείχε ψευδή πληροφόρηση αναφορικά με το ερώτημα αναφορικά με την έκδοση και κυκλοφορία ανακοινώσεων σε σχέση με τους όρους παροχής των μαθημάτων οδήγησης από το 2008 μέχρι 20/07/2020, καθώς επίσης παρέλειψε να παρέχει την οποιαδήποτε αλληλογραφία είχε με τους Συνδέσμους ΠΑ.Σε.ΣΟ και ΠΟΙΕΟ.

Η Επιτροπή εκ πρώτης όψεως είχε διαπιστώσει πιθανολογούμενη παράβαση του άρθρου 30(3) του νόμου από μέρος του ΣΙΣΟΚ καθότι με την επιστολή του ημερομηνίας 22/2/2021 παρείχε ψευδή πληροφόρηση αναφορικά με τη έκδοση ανακοινώσεων που να σχετίζεται με την τιμολόγηση των υπηρεσιών που προσφέρουν οι Σχολές Οδηγών, ελλιπή πληροφόρηση ή/και παρέλειψε να παρέχει τα ζητηθέντα στοιχεία αναφορικά με ανακοινώσεις και αλληλογραφία του σε σχέση με όρους παροχής των μαθημάτων οδήγησης από το 2008 μέχρι 20/07/2020. Η παράλειψη παροχής πληροφοριών και/ή διευκρινίσεων από τον ΣΙΣΟΚ εκ πρώτης όψεως συνεχίστηκε ή/και επαναλήφθηκε και με τη μη αποστολή οιωνδήποτε απαντήσεων σε επιστολή ημερομηνίας 26/2/2021, παρά και την αποστολή σχετικής υπενθυμικής επιστολής.

Η Επιτροπή ακολούθως γνωστοποίησε στον ΣΙΣΟΚ Έκθεση Αιτιάσεων σε σχέση με τις εκ πρώτης όψεως διαπιστώσεις της.

Με την υποβολή των γραπτών του παραστάσεων επί της Έκθεσης Αιτιάσεων της Επιτροπής στις 8/7/2021, καθώς και κατά την υποβολή των συμπληρωματικών του θέσεων ημερομηνίας 28/7/2021 κατόπιν της ολοκλήρωσης της ενώπιον της Επιτροπής προφορικής διαδικασίας, ο Σύνδεσμος δήλωσε ότι υπάρχει χρέωση των μαθημάτων οδήγησης και χρέωση παρουσίασης για εξέτασης. Διευκρίνισε πως οι χρεώσεις των

μαθημάτων και της παρουσίας για εξέτασης δεν είναι σταθερές αλλά εξαρτώνται από την κάθε σχολή οδηγών ξεχωριστά. Τόνισε επίσης, ότι τις πιο πάνω χρεώσεις σε καμία περίπτωση δεν τις καθορίζει ο Σύνδεσμος, υπογραμμίζοντας πως δεν είναι υποχρεωτική η ανάρτηση τιμών και όρων μαθήματος σε κάθε σχολή οδηγών. Κάθε σχολή οδηγών έχει το δικαίωμα να καθορίζει την δική της τιμή χρέωσης μαθημάτων αναλόγως.

Κατά την ενώπιον της Επιτροπής προφορικής διαδικασίας αναφέρθηκαν αναλυτικά:

«Επειδή υπάρχει τόσο ανταγωνισμός έξω, παλιά ήταν πιο λίγος ο ανταγωνισμός, τώρα τελευταία χρόνια έχουν βγει νέοι εκπαιδευτές και έχουμε μεγάλο ανταγωνισμό. Οι τιμές διαφέρουν. Μπορώ να πω ότι αρχίζουν από 10 (δέκα) έως 12 (δώδεκα) ευρώ το μάθημα και μπορεί να πάει μέχρι και 25 (εικοσιπέντε). Στις σπάνιες περιπτώσεις 30 (τριάντα) δεν ξέρω.

[...]

Το μάθημα κάποιιοι το κάνουν διάρκειας μία ώρα, κάποιιοι το κάνουν 50 λεπτά και άλλοι 45 λεπτά. Ανάλογα με τη Σχολή Οδηγών ποια είναι η πολιτική της. Τούτο όσον αφορά το μάθημα. Δεν έχει κάποια χρέωση το μάθημα.

[...]

Τώρα μιλούμε για το μικρό το σαλούν. Αν πάμε για φορτηγό, λεωφορείο η χρέωση του μαθήματος είναι πιο πολλή γιατί έχει παραπάνω έξοδα εδώ μπαίνουμε σε άλλη διαδικασία. Εδώ αρχίζει το μάθημα 30-35 (τριάντα-τριανταπέντε) ευρώ αρχίζει, τώρα ως που πάει, εξαρτάται από τον κάθε εκπαιδευτή.

[...]

Την ημέρα της εξέτασης υπάρχει μία χρέωση, αρχίζει από €80, άλλοι €100, άλλοι €120 και πάει το μάξιμουμ €150 ευρώ.

[...]

Περιλαμβάνει, όταν ένας εκπαιδευτής παίρνει ένα μαθητή για εξέταση πρέπει να τον παρουσιάσει, για να σας πω να καταλάβετε καλύτερα, αν πηγαίνει για εξέταση η ώρα 9:30 π.χ. έως η ώρα 9:00 συνήθως τους παρουσιάζουμε. Έχει ένα εικοσάλεπτο να ξεκουραστεί ο μαθητής. Παίρνουμε τον, του κάνουμε μάθημα μετά τον παίρνουμε εκεί να ξεκουραστεί λίγο και να παρουσιαστεί στην εξέταση του. Μετά από την εξέταση του, περίπου 10:15 τελειώνει η εξέταση πρέπει να τον συνοδεύσουμε να του εξηγήσουμε, να του βγάλουμε τις φωτογραφίες του, να του γεμίσουμε τις αιτήσεις του, να περιμένουμε στην σειρά αναμονής για να του τυπώσουμε την άδεια του, περίπου ανάλογα με το πόσο κόσμος θα έχει, τώρα ειδικά Λευκωσία, Λεμεσό είναι πάρα πολύς ο κόσμος. Σαν συγκεκριμένα εγώ προχθές απ' ότι θυμούμαι ετελείωσα η ώρα 11:35 από τούτη τη δουλειά.

[...]

Η ώρα 9:00. Μέχρι να τον πάρω σπίτι του ήθελα και 15 λεπτά περίπου να τον πάρω και 15 λεπτά να έρθω, αυτή η ώρα πρέπει να πληρωθούμε.»

Ειδική αναφορά έγινε στο κόστος των μεγάλων οχημάτων ως εξής:

«Κάθε χρόνο όλα τα εκπαιδευτικά πάνε επιθεώρηση. Αν βάλουμε μία νταλικά να πάει επιθεώρηση κάτω από 1000 – 1500 ευρώ το χρόνο δεν τελειώνεις. Εγώ έτυχε να έχω όλα τα οχήματα.

[...]

Υπολογίστε ότι γράφονται τα χιλιόμετρα μιας τρέιλερ και μπορεί να κάνεις 500 χιλιόμετρα ένα χρόνο. Οι ασφάλειες τους, οι άδειες τους, οι φθορές τους που έχουν με τα λεφτά που χρεώνουμε τα 50 (πενήντα) ευρώ, υπολογίστε ότι 20 (είκοσι) ευρώ, απλά λέω τώρα έτσι για να έχετε μία εικόνα, 20 (είκοσι) με 25 (εικοσιπέντε) ευρώ πετρέλαιο την ώρα για να κάνεις το μάθημα. Τα 10 (δέκα) ευρώ πάντοτε είναι το ΦΠΑ. Είναι δηλωμένα διότι μπαίνουντας ο μαθητής μέσα κτυπά τη σχολή και τον εκπαιδευτή που τον παρουσιάζει. Υπολογίστε στο φόρο εισοδήματος και στο ΦΠΑ τούτα είναι δηλωμένα, δηλ. μπαίνουντας ο μαθητής με τα χαρτιά που του παίρνεις μέσα είναι δηλωμένος ότι, ο τάδε μαθητής ας πούμε, τον έφερε ο [Πρόεδρος] και γράφεται. Μου έτυχε να πληρώσω φορολογίες σαν εταιρεία, τις οποίες ο φόρος εισοδήματος δεν δέχεται κάτω από 16 (δεκαέξι) 17 (δεκαεπτά) μαθήματα τον έναν με το άλλον και μπορείτε να το διευκρινίσετε αυτό το πράγμα.»

Τέλος για τα μικρά οχήματα αναφέρθηκε:

«...Αν υπολογίσετε ότι ένας εκπαιδευτής ο οποίος πάει εκεί θα πληρωθεί, δεν έχει κανένα που δουλεύει δωρεάν, σημαίνει αν του πάρει 120 (εκατό είκοσι) 150 (εκατό πενήντα) σημαίνει φεύγουν 30 (τριάντα), 30 (τριάντα) για το ΦΠΑ εκτός ο φόρος εισοδήματος, καταλαβαίνετε ότι απομένουν 70 ευρώ (εβδομήντα) από τα 70 ευρώ δηλαδή είναι μηδαμινά πράγματα. Και τώρα δουλεύουμε για 20 ευρώ στη Λευκωσία, όχι όλοι....

[...]

Έχει που του κάμνει 45 λεπτά, του λέει το μάθημα μου εμένα είναι 45 λεπτά. Διότι δεν επιχορηγά η κυβέρνηση, παλιά επιχορηγούσε, ήταν αφορολόγητα, τώρα δυστυχώς δεν επιχορηγά. Όταν θέλει 8 ευρώ ένας εκπαιδευτής, συν οι κοινωνικές του ασφαλίσεις πάει 10 ευρώ, 3 ευρώ ΦΠΑ, 3 πετρέλαιο και σας λέω τώρα, δουλεύει με 20 ευρώ του μένουν 4 ευρώ το μάθημα, εάν για να αγοράσεις ένα αυτοκίνητο θέλεις 15,000 με 17,000 ευρώ, για να κάνεις ένα μάθημα, απλώς ρωτώ την Επιτροπή να μας πείτε εσείς. Δουλεύαμε 25 ευρώ το 2013 που έγινε η οικονομική καταστροφή το πήραμε στα 20 ευρώ και δυστυχώς αυτοί οι μικροί που μπαίνουν στο επάγγελμα ότι θέλουν κάνουν. Σου λέει ότι πιάσω και ότι τους κάμω. Αν πιάνει 15 ευρώ αφού δεν είναι δηλωμένος στο φόρο, δεν είναι στο ΦΠΑ, εμένα σαν εταιρεία δεν μπορώ να κάνω αυτό το πράγμα που θα έρθει και θα θέλω 10,000 ΦΠΑ. Διότι ο φόρος και το ΦΠΑ πιάνει κάθε χρόνο τους μαθητές που παρουσιάζεις. Δεν μπορείς να τους γελάσεις.»

(Ζ) Παράλειψη παροχής πληροφοριών από μέρος του ΣΙΣΟΚ αναφορικά με το νομικό πλαίσιο λειτουργίας των Σχολών Οδηγών

Στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας δυνάμει του άρθρου 30 του νόμου ως ίσχυε τότε, η Υπηρεσία της Επιτροπής ενεργώντας στη βάση των οδηγιών της Επιτροπής, ζήτησε με το ερωτηματολόγιο ημερομηνίας 29/10/2020 από τον ΣΙΣΟΚ το εξής: «Αναφορικά με το νομικό πλαίσιο που διέπει τις σχολές οδήγησης, να αναφέρετε κατά πόσο υπάρχει επιβολή ελάχιστου αριθμού μαθημάτων (θεωρητικών/πρακτικών), υποχρεωτική ανάρτηση τιμών και όρων μαθήματος σε κάθε σχολή.»

Στις 22/2/2021, ο ΣΙΣΟΚ μέσω του δικηγόρου του δήλωσε τα ακόλουθα: «Ένσταση Αναλογικότητας, οι νομοθεσίες και κανονισμοί της Δημοκρατίας είναι δημοσιευμένες παρακαλώ όπως ειδοποιηθώ αν εμμένει η Επιτροπή στην ερώτηση 14 για να το ερευνήσω. Δεν αντιλαμβάνομαι όμως γιατί να πληρώνουν τα Σωματεία νομικές υπηρεσίες και έμμεσα να χρηματοδοτούν την έρευνα της επιτροπής.»

Η Επιτροπή κρίνει πως το πλαίσιο της προκαταρκτικής της έρευνας είναι αναγκαίο να εξετάζει το νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας των επιχειρήσεων/ ενώσεων επιχειρήσεων ώστε να υπάρχει πλήρης εικόνα για τη λειτουργία τους. Η Επιτροπή προς τούτο παρατηρεί πως το εν λόγω ερώτημα που τέθηκε αφορά τα νομικά και πραγματικά περιστατικά της συγκεκριμένης αγοράς, τα οποία και δεν απαντήθηκαν με την αιτιολογία πως αυτά είναι δημοσιευμένα. Επισημαίνεται ότι αναμένεται πως επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην αγορά και ενώσεις επιχειρήσεων που τις αντιπροσωπεύουν οι οποίες οφείλουν να λειτουργούν εντός των πλαισίων της σχετικής νομοθεσίας, γνωρίζουν τις υποχρεώσεις και δικαιώματά τους στη βάση αυτής καθώς και τα όρια που τίθενται στην εξάσκηση του επαγγέλματός τους και την παροχή των υπηρεσιών τους. Επισημαίνεται ότι τα ερωτήματα της Υπηρεσίας της Επιτροπής απευθύνονται στον ΣΙΣΟΚ ο οποίος έχει υποχρέωση για παροχή των σχετικών πληροφοριών.

Η Επιτροπή, παρατηρεί πως παρά την επιστολή που στάλθηκε στο δικηγόρο του ΣΙΣΟΚ στις 26/2/2021 με την οποία του επισημάνθηκε πως θα πρέπει να αποσταλούν τα ζητηθέντα στοιχεία και πληροφορίες, η ταχθείσα προθεσμία απάντησης εξέπνευσε και ο ΣΙΣΟΚ δεν προσκόμισε τα στοιχεία αυτά.

Η Επιτροπή εκ πρώτης όψεως είχε διαπιστώσει πιθανολογούμενη παράβαση του άρθρου 30(3) του νόμου από μέρος του ΣΙΣΟΚ καθότι με την επιστολή του ημερομηνίας 22/2/2021 παρέλειψε να παρέχει τα ζητηθέντα στοιχεία αναφορικά με το νομικό πλαίσιο που διέπει τις σχολές οδήγησης. Η παράλειψη παροχής πληροφοριών και/ή διευκρινίσεων από τον ΣΙΣΟΚ εκ πρώτης όψεως συνεχίστηκε ή/και επαναλήφθηκε και με τη μη αποστολή

οιωνδήποτε απαντήσεων σε επιστολή ημερομηνίας 26/2/2021, παρά και την αποστολή σχετικής υπενθυμικής επιστολής.

Η Επιτροπή ακολούθως γνωστοποίησε στον ΣΙΣΟΚ Έκθεση Αιτιάσεων σε σχέση με τις εκ πρώτης όψεως διαπιστώσεις της.

Με την υποβολή των γραπτών του παραστάσεων επί της Έκθεσης Αιτιάσεων της Επιτροπής στις 8/7/2021, καθώς και κατά την υποβολή των συμπληρωματικών του θέσεων ημερομηνίας 28/7/2021 κατόπιν της ολοκλήρωσης της ενώπιον της Επιτροπής προφορικής διαδικασίας, ο Σύνδεσμος δήλωσε πως το νομικό πλαίσιο λειτουργίας των Σχολών Οδηγών είναι ο περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων (Εκπαίδευση Οδηγών) νόμος του 1968 (Νόμος 112/1968) και οι Κανονισμοί 189/72.

(Η) Παράλειψη παροχής πληροφοριών από μέρος του ΣΙΣΟΚ αναφορικά με την θέση του ΣΙΣΟΚ για τον ελάχιστο αριθμό μαθημάτων τα οποία θα πρέπει να παρακαθήσει ο μαθητευόμενος

Στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας δυνάμει του άρθρου 30 του νόμου ως ίσχυε, η Υπηρεσία ενεργώντας στη βάση των οδηγιών της Επιτροπής, ζήτησε με το ερωτηματολόγιο ημερομηνίας 29/10/2020 από τον ΣΙΣΟΚ το εξής: «*Να αναφέρετε τη θέση του Συνδέσμου σας σε ότι αφορά τον ελάχιστο αριθμό μαθημάτων τα οποία θα πρέπει να παρακαθήσει ο μαθητευόμενος.*»

Στις 22/2/2021, ο ΣΙΣΟΚ μέσω του δικηγόρου του σε απάντηση του πιο πάνω ερωτήματος δήλωσε τα ακόλουθα: «*Ένσταση αναλογικότητας. Δεν αντιλαμβάνομαι πως η θέση ή η άποψη ή η εισήγηση που έχουν προ ετών υποβάλει το σωματείο στην Βουλή που ψηφίστηκε σε νομό την 13/11/20 και δεν έχει ακόμη υλοποιηθεί από Τμήμα Οδικών Μεταφορών. Η ερώτηση στα πλαίσια έρευνας έχει χροιά ελέγχου πολιτικών δικαιωμάτων. Αν θα εμμένει η επιτροπή παρακαλώ όπως ειδοποιηθώ.*»

Η Επιτροπή σημειώνει το σχόλιο του δικηγόρου του ΣΙΣΟΚ ότι «*Η ερώτηση στα πλαίσια έρευνας έχει χροιά ελέγχου πολιτικών δικαιωμάτων*». Ο δικηγόρος του ΣΙΣΟΚ αναφέρεται σε νόμο που ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 31/11/2020 (μεταγενέστερα δηλαδή του ερωτηματολογίου της Υπηρεσίας) που εκφεύγει του ουσιώδους χρόνου της έρευνας, αλλά και ότι παραλείπει να αναφερθεί στον αριθμό και στον τίτλο του νόμου για σκοπούς διευκόλυνσης της διεξαγωγής της προκαταρκτικής έρευνας της υπόθεσης. Συνακόλουθα, η Επιτροπή διαπιστώνει στη βάση των απαντήσεων του Συνδέσμου ημερομηνίας 22/2/2021 πως το θέμα του ελάχιστου αριθμού μαθημάτων από τους μαθητευόμενους δεν ήταν ρυθμιζόμενο κατά τον ουσιώδη χρόνο και συνεπώς αποτελεί ζήτημα το οποίο μπορεί να διερευνηθεί στο πλαίσιο του άρθρου 3 του Νόμου ή/και του

άρθρου 101 της ΣΛΕΕ, ενώ οι όροι παροχής μαθημάτων αποτελούν αντικείμενο της αυτεπάγγελης έρευνας. Ως εκ τούτου, τα σχετικά στοιχεία είναι αναγκαία για την έρευνα.

Η Επιτροπή, είχε εκ πρώτης όψεως διαπιστώσει πως παρά την επιστολή που στάλθηκε στο δικηγόρο του ΣΙΣΟΚ ημερομηνίας 26/2/2021, με την οποία που επισημάνθηκε πως δεν έχουν υποβληθεί οποιεσδήποτε πληροφορίες αναφορικά με το πότε και ποιο σωματείο αποφάσισε την υποβολή εισήγησης στην Βουλή των Αντιπροσώπων, πότε έγινε η εισήγηση στη Βουλή των Αντιπροσώπων, αυτή δεν απαντήθηκε ούτε εντός της ταχθείσας προθεσμίας αλλά και ούτε με την υπενθυμική επιστολή που στάλθηκε στη συνέχεια από την Υπηρεσία της Επιτροπής.

Η Επιτροπή εκ πρώτης όψεως είχε διαπιστώσει πιθανολογούμενη παράβαση του άρθρου 30(3) του νόμου ως ίσχυε τότε από μέρος του ΣΙΣΟΚ καθότι με την επιστολή του ημερομηνίας 22/2/2021 παρέλειψε να παρείχε τα ζητηθέντα στοιχεία αναφορικά με την θέση του ΣΙΣΟΚ για τον ελάχιστο αριθμό μαθημάτων τα οποία θα πρέπει να παρακολουθήσει ο μαθητευόμενος, καθώς και διευκρινίσεις, ως αυτές ζητήθηκαν με την επιστολή ημερομηνίας 26/2/2021.

Η Επιτροπή ακολούθως γνωστοποίησε στον ΣΙΣΟΚ Έκθεση Αιτιάσεων σε σχέση με τις εκ πρώτης όψεως διαπιστώσεις της.

Με την υποβολή των γραπτών του παραστάσεων επί της Έκθεσης Αιτιάσεων της Επιτροπής στις 8/7/2021, καθώς και κατά την υποβολή των συμπληρωματικών του θέσεων ημερομηνίας 28/7/2021 κατόπιν της ολοκλήρωσης της ενώπιον της Επιτροπής προφορικής διαδικασίας, ο Σύνδεσμος δήλωσε πως δεν υπάρχει ελάχιστος αριθμός μαθημάτων. Ο κάθε μαθητευόμενος μπορεί να καθορίσει το ελάχιστο αριθμό μαθημάτων που επιθυμεί ο ίδιος.

Παρόλα αυτά κατά την ενώπιον της Επιτροπής προφορικής διαδικασίας αναφέρθηκε ότι υπάρχει υποχρεωτικός αριθμός μαθημάτων αναφορικά με τα μαθήματα δίκυκλου και γίνεται συζήτηση για να γίνουν δέκα υποχρεωτικά μαθήματα σε αυτοκίνητο.

(Θ) Παράλειψη παροχής πληροφοριών ή/και εκ προθέσεως ή εξ αμελείας παροχή ανακριβών ή παραπλανητικών πληροφοριών από μέρος του ΣΙΣΟΚ αναφορικά με τις χρεώσεις στις οποίες υπόκειται ένας εκπαιδευόμενος για σκοπούς απόκτησης άδειας οδήγησης, καθώς και την βάση της νομικής υποχρεωτικής ασφάλισης του εξεταστή και την προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων

Στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας δυνάμει του άρθρου 30 του νόμου ως ίσχυε τότε, η Υπηρεσία ενεργώντας στη βάση των οδηγιών της Επιτροπής, ζήτησε με το ερωτηματολόγιο ημερομηνίας 29/10/2020 από τον ΣΙΣΟΚ το εξής: «*Να καταγράψετε τις*

χρεώσεις στις οποίες υπόκειται ένας εκπαιδευόμενος για σκοπούς απόκτησης άδειας οδήγησης.» και «Να αναφέρετε κατά πόσο την ημερομηνία διεξαγωγής της εξέτασης (θεωρητικής και πρακτικής) υφίσταται ανάγκη ασφάλισης του εξεταστή από την ιδιωτική σχολή οδήγησης και αν ναι, στη βάση ποιας νομικής υποχρέωσης και νομοθετικής ή άλλης διάταξης.»

Στις 22/2/2021, ο ΣΙΣΟΚ μέσω του δικηγόρου του, σε απάντηση του πιο πάνω ερωτήματος δήλωσε τα ακόλουθα: «16 Είναι ελεύθερο επάγγελμα η κάθε σχολή/εκπαιδευτής ορίζει την δική του τιμολογιακή πολιτική σε σχέση με τα νενομισμένα τέλη παρακαλώ αποταθείτε στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών. 17. Υπάρχει ασφάλιση για τον εξεταστή από μέρους του αυτοκινήτου της Σχολής και εκδίδετε υποχρεωτικά από τις Ασφαλιστικές Εταιρείες.»

Η Επιτροπή κρίνει πως για σκοπούς διεξαγωγής της προκαταρκτικής έρευνας της αυτεπάγγελτης υπόθεσης η οποία αφορά το ενδεχόμενο παράβασης του άρθρου 3 του Νόμου καθώς και του άρθρου 101 της ΣΛΕΕ σε σχέση με τις χρεώσεις για απόκτηση άδειας οδήγησης, καθώς και τους όρους παροχής των μαθημάτων οδήγησης, είναι απαραίτητο να διερευνηθούν και να εξεταστούν πληροφορίες για τις χρεώσεις στις οποίες υπόκειται ένας εκπαιδευόμενος για σκοπούς απόκτησης άδειας οδήγησης. Η Επιτροπή παρατηρεί πως αντί αυτού ο ΣΙΣΟΚ παρέπεμψε κατά γενικότητα σε «νενομισμένα τέλη» και ανέφεραν ότι «είναι ελεύθερο επάγγελμα».

Η Επιτροπή περαιτέρω κρίνει πως αν και οι χρεώσεις πρέπει να κοινοποιούνται στον εκπαιδευόμενο, ή και να καταβάλλονται εκ μέρους του εκπαιδευόμενου στις αρμόδιες αρχές, δεν απαντήθηκε το ερώτημα που αφορά βασικό μέρος της δραστηριοποίησης των Σχολών και εκπαιδευτών οδήγησης. Επίσης, δεν είχαν δοθεί αποδεικτικά στοιχεία και σχετικά τεκμήρια που να επιβεβαιώνουν και τεκμηριώνουν τη θέση/δήλωση ότι: «Υπάρχει ασφάλιση για τον εξεταστή από μέρους του αυτοκινήτου της Σχολής και εκδίδεται υποχρεωτικά από τις Ασφαλιστικές Εταιρείες.», ούτε αναφέρθηκε η νομική βάση αυτής της υποχρέωσης.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή εκ πρώτης όψεως είχε διαπιστώσει πως ο ΣΙΣΟΚ δεν απάντησε σε ερώτημα που αφορά βασικό μέρος της δραστηριοποίησής του εφόσον οι εν λόγω χρεώσεις πρέπει να κοινοποιούνται στον εκπαιδευόμενο. Σε οποιαδήποτε περίπτωση η Επιτροπή παρατηρεί πως δεν ζητήθηκε να αποσταλούν επακριβώς οι χρεώσεις (δηλαδή τα ακριβή ποσά) αλλά να καταγραφούν ενδεχομένως τα διάφορα είδη χρεώσεων που καλείται να καταβάλει ο εκπαιδευόμενος, έτσι ώστε να διαφανεί μεταξύ άλλων, κατά πόσο υπάρχουν διαφοροποιήσεις στις χρεώσεις ανάλογα με το είδος άδειας που επιθυμεί ο εκπαιδευόμενος να αποκτήσει. Περαιτέρω, ζητήθηκε να διευκρινιστεί κατά πόσο υφίσταται νομική υποχρέωση για ασφάλιση ειδικά του εξεταστή και να αναφερθεί η νομική βάση αυτής

της υποχρέωσης, πληροφορίες και διευκρινίσεις οι οποίες δεν δόθηκαν. Επίσης, δεν αποστάληκαν τα σχετικά στοιχεία, όπως η συμφωνία και οι χρεώσεις των ασφαλιστικών εταιρειών για ασφάλιση του εξεταστή αλλά ούτε τις αποδείξεις πληρωμών που να τεκμηριώνουν την εκφρασθείσα θέση του ΣΙΣΟΚ.

Η Επιτροπή, παρατηρεί πως παρά την επιστολή που στάλθηκε στο δικηγόρο του ΣΙΣΟΚ, στις 26/2/2021 με την οποία του επισημάνθηκε πως θα πρέπει να αποσταλούν τα εν λόγω στοιχεία και πληροφορίες και ενώ η ταχθείσα προθεσμία απάντησης εξέπνευσε άπρακτη ακόμα και μετά την αποστολή σχετικής υπενθυμικής επιστολής, ο ΣΙΣΟΚ δεν προσκόμισε τα ζητηθέντα στοιχεία.

Η Επιτροπή εκ πρώτης όψεως είχε διαπιστώσει πιθανολογούμενη παράβαση του άρθρου 30(3) του νόμου ως ίσχυε τότε από μέρος του ΣΙΣΟΚ καθότι με την επιστολή του ημερομηνίας 22/2/2021 παρείχε ανακριβή ή παραπλανητική πληροφόρηση προς την Επιτροπή ή/και παρέλειψε να παρέχει τα ζητηθέντα στοιχεία αναφορικά με τις χρεώσεις στις οποίες υπόκειται ένας εκπαιδευόμενος για σκοπούς απόκτησης άδειας οδήγησης, καθώς και την νομική βάση της υποχρεωτικής ασφάλισης του εξεταστή και προσκόμιση σχετικών αποδεικτικών στοιχείων. Η παράλειψη παροχής πληροφοριών και/ή διευκρινίσεων από τον ΣΙΣΟΚ εκ πρώτης όψεως συνεχίστηκε ή/και επαναλήφθηκε και με τη μη αποστολή οιαδήποτε απαντήσεων σε επιστολή ημερομηνίας 26/2/2021, παρά και την αποστολή σχετικής υπενθυμικής επιστολής.

Η Επιτροπή ακολούθως γνωστοποίησε στον ΣΙΣΟΚ Έκθεση Αιτιάσεων σε σχέση με τις εκ πρώτης όψεως διαπιστώσεις της.

Με την υποβολή των γραπτών του παραστάσεων επί της Έκθεσης Αιτιάσεων της Επιτροπής στις 8/7/2021, καθώς και κατά την υποβολή των συμπληρωματικών του θέσεων ημερομηνίας 28/7/2021 κατόπιν της ολοκλήρωσης της ενώπιον της Επιτροπής προφορικής διαδικασίας, ο Σύνδεσμος δήλωσε ότι κατά την ημέρα διεξαγωγής της εξέτασης πρέπει να υπάρχει αναγκαστικά πιστοποιητικό ασφάλισης του εξεταστή από την σχολή οδηγών, διαφορετικά, δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί η εξέταση οδήγησης.

2.2 Νομική Εκτίμηση της Επιτροπής επί της παράβασης του άρθρου 30 του Νόμου ως ίσχυε τότε

Η Επιτροπή υπογραμμίζει πως στο πλαίσιο άσκησης των εξουσιών που χορηγούνται δυνάμει του Νόμου, συμπεριλαμβανομένης της συλλογής πληροφοριών για την άσκηση των εξουσιών⁴, όταν κριθεί αναγκαία η αποστολή γραπτού αιτήματος για τη συλλογή

⁴ Βλέπε Άρθρο 20(1)(γ) και Άρθρο 30 του νόμου ως ίσχυε τότε

πληροφοριών απαραίτητων για τους σκοπούς της διερεύνησης πιθανολογούμενης παράβασης, και εφόσον το αίτημα πληροί τις νομοθετικές επιταγές του άρθρου 30(2) του νόμου ως ίσχυε τότε για παράθεση επαρκούς αιτιολογίας και νομικής βάσης στην οποία στηρίζεται, για καθορισμό των αιτούμενων πληροφοριών που επιζητούνται, της εύλογης ταχθείσας προθεσμίας για συμμόρφωση, αλλά και των ενδεχόμενων κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, το πρόσωπο στο οποίο απευθύνεται το αίτημα και από το οποίο ζητούνται οι πληροφορίες δυνάμει του άρθρου 30(3) του νόμου ως ίσχυε τότε καθίσταται ρητά υπόχρεο να συμμορφωθεί με το εν λόγω αίτημα εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

Όμοια, το πρόσωπο προς το οποίο η Επιτροπή απευθύνει το αίτημα, υπέχει υποχρέωση να παρέχει εντός της ταχθείσας προθεσμίας απάντηση και/ή πληροφορίες που να μην είναι ελλιπείς, ασαφείς ή που να χρήζουν περαιτέρω διευκρίνισης δυνάμει του άρθρου 30(4) του νόμου ως ίσχυε τότε. Σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης είτε της γενικής παροχής των αιτούμενων πληροφοριών δυνάμει του άρθρου 30(3) του νόμου ως ίσχυε τότε είτε της παροχής πληροφοριών που *εκ προθέσεως ή και εξ αμελείας* είναι μεταξύ άλλων ελλιπείς ή/και ανακριβείς, η Επιτροπή δύναται να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο δυνάμει του άρθρου 30(7) του νόμου ως ίσχυε τότε και επιπλέον να επιβάλει επιπρόσθετο πρόστιμο για κάθε συνεχιζόμενη μέρα της παράλειψης παροχής των αιτούμενων πληροφοριών δυνάμει του άρθρου 30(8) του νόμου ως ίσχυε τότε.⁵

Όπως προκύπτει από τις διατάξεις του άρθρου 30 του νόμου ως ίσχυε τότε, η ισχύς για υποβολή αιτήματος παροχής πληροφοριών καθίσταται δεσμευτική προς τις υπό διερεύνηση επιχειρήσεις και/ή προς τρίτα πρόσωπα όπως αυτά καθορίζονται από το Νόμο. Η υποχρέωση του προσώπου ή ένωσης επιχειρήσεων ή επιχείρησης προς τα οποία η Επιτροπή απευθύνει το αίτημα για λήψη πληροφοριών, συνίσταται σε «υποχρέωση για έγκαιρη, πλήρη και επακριβή παροχή των [αναγκαίων] αιτούμενων πληροφοριών εντός ταχθείσας προθεσμίας»⁶. Η υποχρέωση των μερών προς τα οποία η Επιτροπή απευθύνει σχετικό αίτημα⁷, εκτείνεται ακόμη και στην κοινοποίηση, εν ανάγκη, κάθε αιτούμενου σχετικού εγγράφου που κρίνεται *απαραίτητο* από την Επιτροπή, αλλά και στη συλλογή απαντήσεων επί ερωτήσεων που αφορούν τα εν λόγω έγγραφα.⁸

⁵ Κατά παρόμοιο τρόπο, δυνάμει των άρθρων 18 και 23 του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 αναγνωρίζεται η γενική υποχρέωση στις επιχειρήσεις να παρέχουν απαντήσεις «*στις περί των γεγονότων ερωτήσεις [της Ευρωπαϊκής Επιτροπής] και να παράσχουν έγγραφα, ακόμη και αν οι πληροφορίες αυτές μπορεί να χρησιμοποιηθούν εναντίον τους ή εναντίον άλλων επιχειρήσεων για τη θεμελίωση ύπαρξης παράβασης*»⁵.

⁶ Απόφαση ΕΠΑ: 35/2012 ημερομηνίας 29 Αυγούστου 2012
[http://www.competition.gov.cy/competition/competition.nsf/All/13365FA87FA80325C2257F0E0045B5C9/\\$file/%CE%91%CF%80%CF%8C%CF%86%CE%B1%CF%83%CE%B7%20%CE%95%CE%A0%CE%91%20352012.pdf](http://www.competition.gov.cy/competition/competition.nsf/All/13365FA87FA80325C2257F0E0045B5C9/$file/%CE%91%CF%80%CF%8C%CF%86%CE%B1%CF%83%CE%B7%20%CE%95%CE%A0%CE%91%20352012.pdf)

⁷ Υπόθεση 374/87, Orkem κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 3283, σκ.34-35

⁸ Σημείο 55 των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα M. Darmon στην απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Οκτωβρίου 1989, 374/87, Orkem κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 3283

Κατά τη νομολογία, το κριτήριο για την αναγκαιότητα παροχής των απαραίτητων πληροφοριών που έχουν καθορισθεί στη βάση σχετικού αιτήματος της Επιτροπής, ταυτίζεται με την προϋπόθεση εδραίωσης «σχέσεως μεταξύ της αιτήσεως παροχής πληροφοριών και της πιθανολογούμενης [υπό εξέταση] παραβάσεως»,⁹ απαίτηση η οποία ικανοποιείται εφόσον «[...] η αίτηση αυτή μπορεί [εύλογα]¹⁰ να θεωρηθεί ως σχετιζόμενη με την πιθανολογούμενη παράβαση, ώστε να μπορεί εύλόγως η Επιτροπή να υποθέσει ότι το έγγραφο θα τη βοηθήσει να καθορίσει κατά πόσον έλαβε χώρα η πιθανολογούμενη παράβαση [...]»¹¹.

Εφόσον οι ουσιώδεις προβλεπόμενες προϋποθέσεις των άρθρων 30(2) και 30(4) του νόμου ως ίσχυε τότε ικανοποιούνται, και τηρουμένων των αρχών της αναλογικότητας, ο Νόμος παρέχει την εξουσία να απαιτηθεί από τα απευθυνόμενα μέρη η κοινοποίηση των ζητούμενων δυνάμει του αιτήματος πληροφοριών. Η αξιολόγηση της συνάφειας των διερευνώμενων πληροφοριών με το αντικείμενο και σκοπό της έρευνας, στο πλαίσιο συλλογής πληροφοριών, αποτελεί εξ ολοκλήρου αρμοδιότητα της Επιτροπής, και δυνάμει του άρθρου 35(1) του Κανονισμού ΕΚ αρ. 1/2003, αρμοδιότητα που ανατίθεται και στις εθνικές αρχές ανταγωνισμού, οι οποίες ενεργούν ως τα αρμόδια διοικητικά όργανα επιφορτισμένα με τη διερεύνηση των πιθανολογούμενων παραβάσεων στο εθνικό επίπεδο των Κρατών Μελών.

Συναφώς, εναπόκειται στην Επιτροπή και όχι στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο έρευνας ή σε τρίτο πρόσωπο, να προβαίνει σε εκτιμήσεις και εν τέλει να αποφασίζει, για την αναγκαιότητα συλλογής των αιτούμενων πληροφοριών και/ή εγγράφων, κατά το προκαταρκτικό στάδιο διενέργειας ελέγχου.

Η υποχρέωση που υπέχουν οι υπό διερεύνηση επιχειρήσεις προς απάντηση σε αίτημα παροχής πληροφοριών, συμφώνως της νομολογίας, ανάγεται σε υποχρέωση πλήρους διάθεσης όλων των απαραίτητων πληροφοριών που αφορούν το αντικείμενο της έρευνας,¹² περιλαμβανομένων όλων των αιτούμενων στοιχείων, επαγγελματικών εγγράφων (στα οποία συγκαταλέγεται κάθε έγγραφο σχετικό με την δραστηριότητα της επιχείρησης στην αγορά)¹³ και διευκρινίσεων¹⁴, υπό το φως των αρχών της αναλογικότητας και της εύλογης

⁹ Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου ημερομηνίας 22 Μαρτίου 2012 στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-458/09 και T-171/10, Slovak Telekom a.s. κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής (σκέψη 41-45)

¹⁰ C-36/92 SEP [1994] ECR I-1911, παρ.21

¹¹ Ibid

¹² Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου ημερομηνίας 22 Μαρτίου 2012 στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-458/09 και T-171/10, Slovak Telekom a.s. κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής (σκέψη 45), T-34/93 Société Générale κατά Επιτροπής, Συλλ. 1995 σελ. II – 545, σκ. 72

¹³ Case 155/79 AM & S Europe Limited v Commission of the European Communities. [1982] παρ. 16

¹⁴ Αιτιολογική σκ.23, του Κανονισμού 1/2003 «[ο]ι επιχειρήσεις, όταν συμμορφώνονται με απόφαση της Επιτροπής, δεν μπορούν να υποχρεωθούν να ομολογήσουν ότι διέπραξαν παράβαση, αλλά υποχρεούνται εν πάση περιπτώσει να απαντήσουν στις περί των γεγονότων ερωτήσεις και να παράσχουν έγγραφα, ακόμη και αν οι πληροφορίες αυτές μπορεί να χρησιμοποιηθούν εναντίον τους ή εναντίον άλλων επιχειρήσεων για τη θεμελίωση ύπαρξης παράβασης».

αναγκαιότητας σε σχέση με το σκοπό έρευνας. Ταυτόχρονα ως έχει διευκρινιστεί και προγενέστερα, το αίτημα που υποβάλλεται βάση του άρθρου 30 του νόμου ως ίσχυε τότε, καθιστά υποχρεωτική την προσκόμιση εγγράφων αλλά και την παροχή απαντήσεων σε ερωτήσεις που αφορούν τα εν λόγω έγγραφα.¹⁵

Η σχετική εξουσία που παρέχεται είναι συναφώς ευρεία, και καλύπτει εφόσον πληρούνται οι νομοθετικές προϋποθέσεις του άρθρου 30(2) του νόμου ως ίσχυε τότε, ακόμη και τη δυνατότητα λήψης συμπληρωματικών πληροφοριών σε περιπτώσεις όπου υπάρχουν ήδη ενδείξεις και/ή στοιχεία σχετικά με την διερευνώμενη παράβαση, ούτως ώστε να διαπιστωθεί *με μεγαλύτερη ακρίβεια* η έκταση και/ή η διάρκεια της παράβασης αλλά και η ταυτότητα όλων των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων.¹⁶

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την ενωσιακή νομολογία, η υποχρέωση των μερών για παροχή πληροφοριών σε σχετικό αίτημα υφίσταται έστω και αν οι υποβληθείσες απαραίτητες πληροφορίες και έγγραφα περιέχουν ενοχοποιητικά στοιχεία, ικανά να αποδείξουν σε μεταγενέστερο στάδιο, συμπεριφορά που προσβάλλει τον ελεύθερο ανταγωνισμό, εις βάρος των ιδίων ή άλλων επιχειρήσεων. Συνάγεται συνεπώς ότι το αίτημα για παροχή πληροφοριών και/ή προϋπάρχοντων εγγράφων νομιμοποιεί την υποχρέωση των απευθυνόμενων μερών κατόπιν υποβολής αιτήματος και/ή ερωτήσεων σε σχέση με αμιγώς πραγματικά περιστατικά, έστω και αν οι ζητούμενες πληροφορίες δύνανται να χρησιμοποιηθούν μεταγενέστερα για την απόδειξη ενδεχόμενης ανταγωνιστικής συμπεριφοράς.

Σύμφωνα με την αρχή που καθιερώθηκε από την υπόθεση *Orkem*, και που ακολουθείται έκτοτε από τη νομολογία σε ενωσιακό επίπεδο, τα μέρη προς τα οποία απευθύνεται αίτημα όπως στην περίπτωση του νόμου δυνάμει του άρθρου 30 του νόμου ως ίσχυε τότε, δεσμεύονται να παρέχουν απαντήσεις υπό τη ζητηθείσα μορφή, και/ή να εφοδιάζουν την Επιτροπή με τα ορισμένα στο αίτημα έγγραφα τα οποία έχουν ήδη στην κατοχή τους, και/ή να παρέχουν έγγραφα τα οποία θα μπορούσαν προφανώς να κατέχουν, και τα οποία δεν είναι ακόμη γνωστά ή πλήρως εξακριβωμένα κατά την υποβολή του αιτήματος για συλλογή πληροφοριών, όπως για παράδειγμα στοιχεία τα οποία δεν είναι άμεσα διαθέσιμα, αλλά τα οποία δύνανται να καταστούν διαθέσιμα κατόπιν εύλογης παρέμβασης της εμπλεκόμενης επιχείρησης¹⁷. Η υποχρέωση παροχής πληροφοριών καλύπτει ακόμη και την παροχή ερμηνείας επί των προσκομισθέντων εγγράφων.¹⁸

¹⁵ Υπόθεση T-296/11 *Cementos Portland Valderrivas, SA* κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής παρ 80-81

¹⁶ *Orkem Supra* **Error! Bookmark not defined.**, παρ. 15

¹⁷ Σημείο 55 των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα M. Darmon στην απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Οκτωβρίου 1989, 374/87, *Orkem* κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 3283

¹⁸ απόφαση *Société générale*, σκέψη 75).

Επιπρόσθετα, θα πρέπει να σημειωθεί πως παραπλανητική πληροφόρηση συνιστά πληροφόρηση η οποία δίδει «διεστραμμένη εικόνα» από την πραγματικότητα, δηλαδή δίδει στο αναγνώστη διαφορετική εντύπωση για περιστατικό από ότι είναι στην πραγματικότητα.¹⁹ Εκτός από τη χρήση διαφορετικής γλώσσας, η παραπλανητική πληροφόρηση περιλαμβάνει την αποτυχία αποκάλυψης σχετικών πληροφοριών χωρίς να επισημαίνεται στην Επιτροπή, ακόμη και στην περίπτωση που η απάντηση της επιχείρησης ή ένωσης επιχειρήσεων αναφέρει πέραν των όσων ερωτήθηκε.²⁰

Επί τούτου, η Επιτροπή επισημαίνει πως στην απόφαση τους Δικαστηρίου T-384/2006 το Δικαστήριο αναφέρει τα εξής:

«111. Εν πάση περιπτώσει, το άρθρο 23, παράγραφος 1, του κανονισμού 1/2003 δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω, δεδομένου ότι δεν πρόκειται για αίτηση ή για ερώτημα που υποβλήθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 18 ή του άρθρου 20 του ίδιου κανονισμού, αλλά για απάντηση στην ανακοίνωση αιτιάσεων στο πλαίσιο της ασκήσεως των δικαιωμάτων άμυνας. Ακόμη και αν οι επιχειρήσεις είναι ελεύθερες να απαντήσουν ή να μην απαντήσουν σε αιτήσεις που τους υποβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 18, παράγραφος 1, του κανονισμού 1/2003, εντούτοις από το άρθρο 23, παράγραφος 1, στοιχείο α', του εν λόγω κανονισμού προκύπτει ότι, από τη στιγμή που δέχθηκαν να απαντήσουν, υποχρεούνται να παράσχουν ακριβείς πληροφορίες. Συναφώς, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, λαμβανομένης υπόψη της οικονομίας του κανονισμού 1/2003, η υποχρέωση κατά την οποία οι παρεχόμενες πληροφορίες πρέπει να είναι ακριβείς εφαρμόζεται επίσης στην περίπτωση απαντήσεως στην ανακοίνωση αιτιάσεων. Ασφαλώς, δεν υφίσταται υποχρέωση απαντήσεως σε ανακοίνωση αιτιάσεων. Επιπλέον, η άσκηση των δικαιωμάτων άμυνας συνεπάγεται, επίσης, το δικαίωμα αμφισβητήσεως της αποδεικτικής αξίας των εγγράφων στα οποία στηρίζεται η Επιτροπή. Εντούτοις, αν μια επιχείρηση παράσχει άλλες πληροφορίες, όπως για παράδειγμα προσκομίσει μια μαρτυρική κατάθεση, προκειμένου να αποδείξει ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που η Επιτροπή επικαλέστηκε με την ανακοίνωση αιτιάσεων είναι εσφαλμένα, οι πληροφορίες αυτές πρέπει να είναι ακριβείς.» (η έμφαση είναι της Επιτροπής)

Σε συνάρτηση των πιο πάνω, η υποχρέωση των μερών να παρέχουν έγγραφα έχει αναγνωρισθεί ως ευλόγως αιτιολογημένη κατ' επέκταση και όσο αφορά στοιχεία για τα οποία απαιτείται θεμιτώς η συστηματοποίηση τους ως απάντηση στα σχετικά ερωτήματα που υποβάλλονται από την Επιτροπή,²¹ και τα οποία ως εκ τούτου υποχρεούνται να

¹⁹ Βλέπε απόφαση Tetra/Laval/Sidel [2005] OJ L 98/27

²⁰ Βλέπε Judgment of 24/3/2011 in case T-384/06 IBP and International Building Products France v Commission par. 111 και 114

²¹ Υπόθεση T-296/11 Cementos Portland Valderrivas, SA κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής σκ. 80,81

ανακτήσουν και να παρέχουν στην Επιτροπή για τους σκοπούς διεξαγωγής έρευνας υπό το φως των άρθρων του Νόμου.

Τα εμπλεκόμενα μέρη στα οποία απευθύνονται αιτήματα συλλογής πληροφοριών στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 30 του νόμου ως ίσχυε τότε, έχουν υποχρέωση να παρέχουν ακριβή και πλήρη όλα τα πληροφοριακά στοιχεία που ζητούνται ώστε να μπορεί να διεξαχθεί η προκαταρκτική έρευνας της παρούσας αυτεπάγγελτης έρευνας που έχει αποφασιστεί από την Επιτροπή. Ως σημειώνεται στην απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής M.1610 Deutsche Post /trans-o-flex²², δεν είναι απαραίτητο οι ανακριβείς και αναληθείς ή παραπλανητικές πληροφορίες να έχουν οδηγήσει σε εσφαλμένα συμπεράσματα.

Επιπρόσθετα, η ευρεία εξουσία που αφορά τα αιτήματα παροχής πληροφοριών τελεί υπό την επιφύλαξη του ότι «*οι αιτούμενες πληροφορίες αναφέρονται [και επομένως στηρίζονται] σε [συγκεκριμένα] **πραγματικά περιστατικά** επί των οποίων [η Επιτροπή] έχει λάβει γνώση*»,²³ και τα οποία βρίσκονται στην κατοχή των μερών κατά το συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο της υποβολής του αιτήματος.

Η Επιτροπή στη βάση των διατάξεων της νομοθεσίας, η εφαρμογή της οποίας απαιτεί την εξέταση αριθμού προϋποθέσεων προτού υπάρξει σχετική κατάληξη, καθώς και λαμβανομένης της σχετικής νομολογίας επισημαίνει ότι είναι απαραίτητο και αναγκαίο να εξεταστούν τα πραγματικά περιστατικά και γεγονότα που αφορούν το υπό εξέταση αντικείμενο, νομικές ρυθμίσεις, τις θέσεις των προσώπων που δραστηριοποιούνται και σχετίζονται με την αγορά, τον τρόπο δραστηριοποίησης των υπό διερεύνηση προσώπων στην αγορά, καθώς και οποιαδήποτε άλλα στοιχεία ή πληροφορίες δύνανται να επιτρέψουν τη διαμόρφωση πλήρους εικόνας αναφορικά με υπό εξέταση υπόθεση. Σκοπός της έρευνας είναι η εξαγωγή συμπερασμάτων ως προς τις προϋποθέσεις που θέτει ο Νόμος σχετικά με το κατά πόσο πρόσωπο αποτελεί επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων υπό την έννοια του νόμου, ο καθορισμός της σχετικής αγοράς υπηρεσιών και γεωγραφικός καθορισμός αυτής, αλλά και κατά πόσο προκύπτει ζήτημα ύπαρξης σύμπραξης υπό την έννοια του Νόμου που νοθεύει, περιορίζει ή παρακωλύει τον ανταγωνισμό.

Πέραν των πιο πάνω, η Επιτροπή επισημαίνει πως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά την αξιολόγηση των αντίστοιχων παραβάσεων και της ενδεχόμενης επιβολής διοικητικού προστίμου, λαμβάνει υπόψη τη σημαντικότητα της πληροφόρησης που ζητήθηκε και κατ' επέκταση τις συνέπειες που είχε η παροχή μη ορθής πληροφόρησης ή/και καθυστέρησης που υπήρχε στην παροχή της ζητηθείσα πληροφόρησης στην προκαταρκτική έρευνα (π.χ.

²² Ημερομηνία 6/4/2001, L97/1

²³ Υπόθεση 374/87, Orkem κατά Επιτροπής, παρ. 34.

διάρκεια της παρακώλησης της έρευνας, το ρίσκο να ληφθεί μια λανθασμένη απόφαση από πληροφορίες που προέρχονται από παραπλανητική πληροφόρηση) καθώς και κατά πόσο υπήρχε πρόθεση ή μπορούσε να αποφευχθεί η παραπλανητική πληροφόρηση.

Η Επιτροπή αξιολόγησε τα όσα αναφέρθηκαν από το Σύνδεσμο περί σφάλματος στο χειρισμό της υπόθεσης από το δικηγόρο του. Επί τούτου, η Επιτροπή σημειώνει ότι αυτό δεν τον απαλλάσσει από την υποχρέωση που έχει βάση του Νόμου για εντός προθεσμίας παροχή ορθών, ακριβών και μη παραπλανητικών πληροφοριών. Η υποχρέωση αυτή αφορά τον ίδιο ως πρόσωπο από το οποίο ζητήθηκαν οι σχετικές πληροφορίες στη βάση του άρθρου 30 του νόμου ως ίσχυε τότε. Η επιλογή ορισμού νομικού εκπροσώπου επαφίεται αποκλειστικά και μόνο στον ίδιο ενώ ο ορισμός νομικού εκπροσώπου δεν απαλλάσσει τον υπόχρεο προς υποβολή πληροφοριών από την νομική του υποχρέωση για παροχή αυτών. Ακόμη και αν γίνει αποδεκτή η θέση περί σφάλματος στο χειρισμό της υπόθεσης από το νομικό εκπρόσωπό του, η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτό δεικνύει ότι ο Σύνδεσμος-υπόχρεος προς παροχή πληροφοριών δεν άσκησε αρκετή εποπτεία ώστε να αποφευχθεί η μη υποβολή των ζητηθέντων στοιχείων ή και να αποφευχθεί η κατάθεση ψευδούς στοιχείων και δηλώσεων. Εξάλλου, τα ερωτήματα που υποβλήθηκαν με τα σχετικά ερωτηματολόγια αποτελούν ζητήματα που εμπίπτουν στη σφαίρα γνώσης του Συνδέσμου ο οποίος δραστηριοποιείται στον κλάδο αυτό και εύλογα αναμένετο πως θα παρείχε τη σχετική πληροφόρηση στο νομικό σύμβουλο για σκοπούς απάντησης του ερωτηματολογίου που του είχε αποσταλεί. Η παροχή ελλιπών ή ανακριβών πληροφοριών από μέρους του Συνδέσμου αποτελεί, τουλάχιστον, αποτέλεσμα αμέλειας από μέρους του εφόσον αυτή θα μπορούσε τουλάχιστον να αποφευχθεί.²⁴

Η Επιτροπή περαιτέρω σημειώνει πως ο Σύνδεσμος σε απάντηση της Έκθεσης Αιτιάσεων που του κοινοποιήθηκε στις 16/7/2021 απέστειλε στοιχεία και πληροφορίες για σκοπούς απάντησης των ερωτηματολογίων που του είχαν αποσταλεί από την Υπηρεσία στις 29/10/2020 και 26/2/2021. Η Επιτροπή σημειώνει ότι αυτό έγινε αφότου κινήθηκε διαδικασία εξέτασης πιθανολογούμενων παραβάσεων του Νόμου και μετά από αριθμό επιστολών που αποστάλθηκαν στο πλαίσιο της προκαταρκτικής έρευνας για παροχή στοιχείων. Η μη παροχή της ορθής πληροφόρησης από μέρους του Συνδέσμου και η καθυστέρηση που παρατηρήθηκε από μέρους του να ανταποκριθεί στα αιτήματα της Υπηρεσίας (τουλάχιστον οκτώ μήνες), είχε αποτέλεσμα την παρακώληση της έρευνας της Υπηρεσίας και τη μη ορθή ενημέρωση της σε σχέση με όλες τις αναγκαίες για την έρευνα της πληροφορίες συμπεριλαμβανομένου των συνθηκών της αγοράς και του τρόπου λειτουργίας του Συνδέσμου. Επίσης, οι ενέργειες αυτές του Συνδέσμου είχαν ως αποτέλεσμα την

²⁴ Βλέπε 6/506/ΕΟΚ: Απόφαση της Επιτροπής της 25ης Σεπτεμβρίου 1986 σχετικά με τη διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 85 της συνθήκης ΕΟΚ και του άρθρου 15 του κανονισμού αριθ. 17 του Συμβουλίου (IV/31.143 - Peugeot).

παρακώληση της έρευνας της Υπηρεσίας και σε σχέση με τη συλλογή άλλων απαραίτητων για την έρευνα της στοιχείων τόσο από τα μέλη του Συνδέσμου όσο και από μη μέλη του, αναφορικά με το ενδεχόμενο ύπαρξης παράβασης του δικαίου του ανταγωνισμού τόσο από μέρους του ΠΑ.Σε.ΣΟ όσο και από μέρους των υπόλοιπων Συνδέσμων καθώς και των σχολών οδηγών που δραστηριοποιούνται στην κυπριακή αγορά, με μεγάλο ρίσκο αυτά να χαθούν ή να καταστραφούν. Σε οποιαδήποτε περίπτωση, στη βάση του γεγονότος αυτού η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν χρειάζεται να προχωρήσει σε εφαρμογή του άρθρου 30(8) του Νόμου.

Πέραν των πιο πάνω, η Επιτροπή διαπιστώνει πως ο ΣΙΣΟΚ σε κανένα στάδιο είτε πριν από την κίνηση της διαδικασίας της Επιτροπής είτε μετά, δεν σχολίασε ούτε παρέθεσε στοιχεία αναφορικά με τον τιμοκατάλογο που φαίνεται να καταρτίστηκε και να κυκλοφόρησε από αυτό και που η Επιτροπή έλαβε από ανώνυμη πηγή, παρά τα σχετικά ερωτήματα. Ο ΣΙΣΟΚ, περιορίστηκε να αναφέρει πως τις χρεώσεις «σε καμία περίπτωση δεν τις καθορίζει ο Σύνδεσμος», υπογραμμίζοντας πως δεν είναι υποχρεωτική η ανάρτηση τιμών και όρων μαθήματος σε κάθε σχολή οδηγών. Πρόσθεσε ότι κάθε σχολή οδηγών έχει το δικαίωμα να καθορίζει την δική της τιμή χρέωσης μαθημάτων αναλόγως.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ομόφωνα διαπιστώνει πως ο ΣΙΣΟΚ δεν απάντησε και/ή παρέιχε ψευδή πληροφόρηση αναφορικά με το ερώτημα αναφορικά με την έκδοση και κυκλοφορία ανακοινώσεων σε σχέση με τις τιμές παροχής των μαθημάτων οδήγησης από το 2008 μέχρι 20/07/2020.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει πως ο ΣΙΣΟΚ παραβίασε το άρθρο 30(3) του νόμου ως ίσχυε τότε, παρέχοντας ελλιπείς ή ανακριβείς και ψευδείς πληροφορίες στο πλαίσιο απάντησης του στο αίτημα συλλογής πληροφοριών (επιστολές με ημερομηνίες 29/10/2020 και 26/2/2021) που του είχε σταλεί δυνάμει του άρθρου 30 του Νόμου.

Το εδάφιο (7) του άρθρου 30 του νόμου ως ίσχυε τότε όριζε πως:

« (7) Σε περίπτωση –

(α) παράλειψης παροχής των αιτούμενων πληροφοριών μέσα στην ταχθείσα προθεσμία ή/και

(β) εκ προθέσεως ή εξ αμελείας παροχής ψευδών, ελλιπών, ανακριβών ή παραπλανητικών πληροφοριών,

η Επιτροπή δύναται να επιβάλει σε επιχείρηση, ένωση επιχειρήσεων, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ή ιδιωτικούς φορείς διοικητικό πρόστιμο μέχρι ένα τοις εκατόν (1%) του κύκλου εργασιών κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος»

Η Επιτροπή σημειώνει πως σύμφωνα με το άρθρο 30(7) του Νόμου ως ίσχυε τότε, ο κύκλος εργασιών που λαμβάνεται υπόψη είναι αυτός που πραγματοποιήθηκε το προηγούμενο οικονομικό έτος της απόφασης. Παρόλα αυτά όταν ο κύκλος εργασιών για την περίοδο αυτή δεν αντιστοιχεί σε ένα πλήρες έτος κανονικής οικονομικής δραστηριότητας δώδεκα μηνών, και επομένως δεν παρέχει καμία χρήσιμη ένδειξη σχετικά με την πραγματική οικονομική κατάσταση της επιχείρησης ή όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν έχει στην κατοχή της τον κύκλο εργασιών για το τελευταίο οικονομικό έτος που προηγείται της απόφασής της, πρέπει να βασιστεί σε κύκλο εργασιών που πραγματοποιήθηκε σε προηγούμενο έτος.²⁵ Οι περιπτώσεις κατά τις οποίες η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν έχει στην κατοχή της τον κύκλο εργασιών για το τελευταίο οικονομικό έτος που προηγείται της απόφασής της, είναι για παράδειγμα όταν οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις για την εταιρεία δεν έχουν ακόμα ετοιμαστεί, ή όταν δεν έχουν αποκαλυφθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ή όταν έχουν καταρτιστεί για περίοδο μικρότερη των δώδεκα μηνών. Όπως αναφέρεται σε αποφάσεις του ΔΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε αυτές τις περιπτώσεις πρέπει να βασιστεί σε προηγούμενο πλήρες έτος για το οποίο έχουν ετοιμαστεί ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.²⁶

Εν προκειμένω, η Επιτροπή σημειώνει πως σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισε ο ΣΙΣΟΚ τα οικονομικά έτη 2019 και το 2020 ο Σύνδεσμος δεν είχε έσοδα, και πως το τελευταίο οικονομικό έτος που παρουσιάζει έσοδα είναι αυτός που λήγει στις 31/12/2018. Τα έσοδα για το έτος 2018 σύμφωνα με τις εξελεγμένες οικονομικές καταστάσεις ανέρχονται σε €1,300.

Σε ότι αφορά τη διακριτική εξουσία της Επιτροπής για την επιβολή διοικητικού προστίμου για τις υπόλοιπες συμπεριφορές του ΣΙΣΟΚ ήτοι την παροχή ελλিপών ή ανακριβών πληροφοριών, η Επιτροπή παρατηρεί πως ο ΣΙΣΟΚ, μετά από την κοινοποίηση της

²⁵ Luiz Ortiz Blanco, EU Competition Procedure, Oxford University Press, 2013, 3η έκδ. σελ. 494

²⁶ Βλ. Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου ημερομηνίας 12/12/2012 στην Υπόθεση T-410/09 - Almamet v Commission: «215. Thus, if the business year had ended before the adoption of the decision but the annual accounts of the undertaking in question had not yet been drawn up or had not been disclosed to the Commission, the latter would have the right, indeed the obligation, to use the turnover achieved in an earlier business year in order to apply the second subparagraph of Article 23(2) of Regulation No 1/2003. Similarly, if, as a result of a reorganisation or a change in accounting practices, an undertaking has, for the preceding business year, produced accounts which relate to a period shorter than 12 months, the Commission is entitled to rely on the turnover achieved in an earlier complete year in order to apply those provisions. The same is true if an undertaking has not carried on any economic activity during the preceding business year and, accordingly, the Commission does not have at its disposal a figure for the undertaking's turnover, representing economic activity carried on by it during that year. Contrary to the requirements of the case-law, the turnover for that period gives no indication of the size of the undertaking and, in consequence, cannot serve as a basis for determining the maximum amount permissible under Article 23(2) of Regulation No 1/2003 (Britannia Alloys & Chemicals v Commission, cited in paragraph 214 above, paragraphs 39 and 42, and Gütermann and Zwicky v Commission, cited in paragraph 211 above, paragraph 96).».

Έκθεσης Αιτιάσεων, προσπάθησε να ανταποκριθεί στα αιτήματα συλλογής πληροφοριών από την Υπηρεσία της Επιτροπής, προσκομίζοντας όσες από τις πληροφορίες και τα στοιχεία ήταν στην κατοχή του ή/και εύκολα διαθέσιμα σ' αυτόν, ως αυτά έχουν καταγραφεί ανωτέρω. Ειδικότερα, ο ΣΙΣΟΚ στις 8/7/2021 εξέφρασε το σεβασμό, την εκτίμηση και την εμπιστοσύνη τους προς την ΕΠΑ και δήλωσε πως είναι στη διάθεση της να παρέχει οποιαδήποτε πληροφορίες και στοιχεία μπορούν να βοηθήσουν στην έρευνα που διεξάγεται. Η Επιτροπή, ιδίως, σημειώνει τα όσα αναφέρθηκαν από τους εκπροσώπους του ΣΙΣΟΚ κατά την ενώπιον της προφορικής διαδικασίας που έλαβε χώρα στις 9/7/2021 και συγκεκριμένα την αναφορά του Αντιπροέδρου του Συνδέσμου: *«Εμείς σαν απλοί εκπαιδευτές δεν κατέχουμε τούτο το θέμα και μας εισηγήθηκαν ένα δικηγόρο ο οποίος όπως μας είπαν είναι καλός για να αναλάβει να εξηγηθεί καλύτερα με εσάς για να έχει και καλύτερη ανταπόκριση. Διότι εμείς δεν θα μπορούσαμε να σας βοηθήσουμε περί νομοθεσίες κ.λ.π. Όπως φάνηκε μετέπειτα κάτι δεν πήγε καλά, διότι εμάς οι θέσεις μας ήταν να σας πούμε ότι χρειάζεστε με απλές ερωτήσεις που θα μας πείτε να σας δώσουμε απλές απαντήσεις, δεν έχουμε κάτι να κρύψουμε ή φοβόμαστε κάτι. Στο τέλος δεν ξέρω που περιπλέχθηκε το θέμα με μια επιστολή που έστειλε ή δεν έστειλε τα στοιχεία από ότι καταλάβαμε εκείνα που χρειαζόσασταν εσείς για να κάνετε τη σωστή σας έρευνα. Με αποτέλεσμα εμείς να απολογούμαστε εκ μέρους του, δεν ξέρω πως να το πω, είμαστε εδώ να απαντήσουμε εκείνα που έπρεπε να απαντήσουμε από προηγουμένως. Οπότεν εμείς είμαστε στη διάθεση σας, σεβόμαστε την Επιτροπή, αν βγήκε αυτό το λάθος μήνυμα προς τα έξω και σας έχουμε εμπιστοσύνη. Ότι θέλετε είμαστε εδώ παρόν να σας το αναφέρουμε με ειλικρίνεια. Δεν έχουμε κάτι να κρύψουμε πραγματικά.»* καθώς και το γεγονός πως υπό το φως του ότι ο Σύνδεσμος είχε λιγοστά έσοδα, η κάλυψη των δικηγορικών εξόδων έγινε από προσωπικούς πόρους. Η Επιτροπή, επίσης, σημειώνει την προθυμία με την οποία οι εκπρόσωποι του ΣΙΣΟΚ απάντησαν στα ερωτήματα της κατά τη διάρκεια της ενώπιον της προφορικής διαδικασίας.

Η Επιτροπή ασκώντας τη διακριτική της ευχέρεια και υπό το φως των ιδιαίτερων περιστατικών της υπόθεσης, και ειδικότερα των όσων αναφέρθηκαν από τον ΣΙΣΟΚ, ως προς τους λόγους που δεν είχε ανταποκριθεί στα αιτήματα συλλογής πληροφοριών από την Υπηρεσία της Επιτροπής, τη δομή και τον τρόπο λειτουργίας του Συνδέσμου, αλλά και τη μετέπειτα συνεργασία που υπέδειξαν οι εκπρόσωποι του ΣΙΣΟΚ τόσο κατά την ενώπιον της προφορικής διαδικασίας, όσο και μεταγενέστερα με την αποστολή συμπληρωματικών στοιχείων, κρίνει πως δικαιολογείται η μη επιβολή διοικητικού προστίμου αναφορικά με την παράβαση του άρθρου 30 του νόμου ως ίσχυε τότε, αναφορικά με την παροχή ελλιπών ή ανακριβών πληροφοριών, καθώς ικανοποιήθηκε πως καταβλήθηκαν εκτενείς προσπάθειες για να ανταποκριθούν στο αίτημα συλλογής πληροφοριών της Υπηρεσίας της Επιτροπής και βοηθήσουν στην ολοκλήρωση της έρευνας.

Η Επιτροπή σε ότι αφορά, την παροχή ψευδών δηλώσεων από μέρος του ΣΙΣΟΚ, η παρατηρεί εν πρώτοις πως είχε παραλάβει από ανώνυμη πηγή τιμοκατάλογο του ΣΙΣΟΚ, και είχαν ανευρεθεί στοιχεία από το διαδίκτυο αναφορικά με το ύψος των τιμών που παρέχονται από τις Σχολές οδηγών. Ο ΣΙΣΟΚ κατά την ενώπιον της Επιτροπής διαδικασία, όχι μόνο παρέλειψε να προσκομίσει αντίγραφο του εν λόγω τιμοκαταλόγου, αλλά παρέλειψε να παρέχει οποιαδήποτε σχετική πληροφόρηση. Ειδικότερα, ο ΣΙΣΟΚ δεν απάντησε και/ή παρείχε ψευδή πληροφόρηση αναφορικά με το ερώτημα αναφορικά με την έκδοση και κυκλοφορία ανακοινώσεων σε σχέση με τους όρους παροχής των μαθημάτων οδήγησης από το 2008 μέχρι 20/07/2020, ισχυριζόμενος πως οι τιμές αποφασίζονται από τις σχολές και τους εκπαιδευτές οδήγησης ανεξάρτητα. Με την απάντηση του αυτή, ο ΣΙΣΟΚ επιχείρησε ουσιαστικά να παρουσιάσει μια άλλη εικόνα σε σχέση με τις δραστηριότητες του Συνδέσμου, γεγονός που καταδεικνύει την πρόθεση του να παραπλανήσει την Επιτροπή. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός πως ακόμη και όταν η Επιτροπή του προσκόμισε αντίγραφο του εν λόγω τιμοκαταλόγου που είχε στην κατοχή της με την Έκθεση Αιτιάσεων, αυτό δεν σχολίασε, διατηρώντας «σιγή ιχθύος» για το γεγονός της ύπαρξης τιμοκαταλόγους με το λογότυπο του Συνδέσμου «ΣΙΣΟΚ».

Η Επιτροπή σε ότι αφορά τη φύση της παράβασης υπογραμμίζει πως η παροχή ψευδών πληροφοριών από πρόσωπο στο πλαίσιο έρευνας της Επιτροπής αποτελεί πολύ σοβαρή παράβαση του Νόμου, εφόσον στοχεύει στην παραπλάνηση της Επιτροπής με την παρουσίαση διαφορετικής εικόνας από αυτής που ισχύει στην πραγματικότητα με απώτερο στόχο την παρεμπόδιση της διεξαγωγής έρευνας της. Η Επιτροπή υπογραμμίζει πως αποτελεί την αρμόδια Ανεξάρτητη Αρχή του Κράτους που έχει την εξουσία για τη δημόσια επιβολή των κανόνων υγιούς του ανταγωνισμού στη Δημοκρατία προς όφελος των καταναλωτών και των πολιτών. Όλα τα πρόσωπα στα οποία απευθύνονται ερωτήματα ή αιτήματα συλλογής πληροφοριών οφείλουν να ενεργούν με αίσθημα ευθύνης και να παρέχουν με ακρίβεια, πληρότητα και ορθότητα όλες τις πληροφορίες που έχουν στην κατοχή τους ή/και που έχουν δυνατότητα πρόσβασης σε αυτές.

Η Επιτροπή διαπιστώνει πως το γεγονός πως ο ΣΙΣΟΚ ακόμη και μετά την παραλαβή της επιστολής της ημερομηνίας 18/11/2022 με την οποία εξέφρασε την πρόθεση της να του επιβάλει σχετικό διοικητικό πρόστιμο για παράβαση του άρθρου 30 του νόμου ως ίσχυε τότε, δεν προέβη σε οποιοδήποτε σχολιασμό.

Συνακόλουθα, η Επιτροπή ασκώντας τη διακριτική της ευχέρεια και αφού έλαβε υπόψη της όλα τα ενώπιον της δεδομένα, τις θέσεις του ΣΙΣΟΚ σε συνάρτηση με τα όσα έχουν αναλυθεί ανωτέρω που αφορούν στη φύση και στη διάρκεια της παράβασης, ομόφωνα αποφασίζει την επιβολή του διοικητικού προστίμου στον ΣΙΣΟΚ ύψους 1% επί του κύκλου εργασιών του για το οικονομικό έτος που έληξε στις 31/12/2018 το οποίο ανέρχεται σε €13 (δεκατρία ευρώ) αναφορικά με την εκ προθέσεων ή εξ αμελείας παροχή ψευδών δηλώσεων κατά παράβαση του άρθρου 30 του νόμου ως ίσχυε τότε.

Η Επιτροπή προς τούτο καλεί τον ΣΙΣΟΚ όπως εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης καταβάλει το ως άνω επιβληθέν πρόστιμο. Σύμφωνα με το άρθρο 50 του Νόμου σε περίπτωση μη πληρωμής διοικητικού προστίμου, που εντός της ως άνω ταχθείσας με την πληρωμή του εν λόγω διοικητικού προστίμου καταβάλλεται ετήσιος τόκος από την ημέρα που η ταχθείσα για πληρωμή προθεσμία έχει παρέλθει. Το ύψος του νόμιμου τόκου καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του περί του Ενιαίου Δημοσίου Επιτοκίου Υπερημερίας Νόμου.

Λουκία Χριστοδούλου

Πρόεδρος Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού

Ανδρέας Καρύδης

Μέλος Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού

Παναγιώτης Ουστάς

Μέλος Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού

Άριστος Αριστείδου Παλούζας

Μέλος Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού

Πολυνείκης-Παναγιώτης Χαραλαμπίδης

Μέλος Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού
